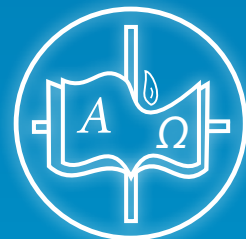


Diecézny katechetický úrad Spišskej diecézy Spišská Nová Ves



KATECHETICKÉ

OZVENY

INFORMÁTOR A METODICKÝ POMOCNÍK PRE UČITEĽOV
NÁBOŽENSTVA A KATECHÉTOV SPIŠSKEJ DIECÉZY

4 / 2015 / 2016 *školský rok*



MÁRIA – BRÁNA MILOSRDENSTVA

Zdravas', Kráľovná, matka milosrdenstva;
život náš i sladkosť a nádej naša, zdravas'.
K tebe voláme, hriešni synovia Evy,
v tomto slz údolí stenajúci, plačúci.
A preto teda, Orodovnica naša,

obráť k nám tie svoje premilosrdné oči.
A nám Ježiša, ktorý je požehnaný
plod života tvojho, tam vo večnosti ukáž.
Ó milostivá a nad všetky pobožná,
ó presladká Panna, Matka Božia Mária.

Prežívame Svätý rok milosrdenstva a s touto udalosťou je spojené mnoho aktivít vo farnostiach, diecézach a na úrovni celej Cirkvi. S touto témou je spojené aj posledné číslo Katechetických ozvien v tomto školskom roku. Na titulnej strane sa nachádza obrázok Panny Márie brány milosrdenstva. Je to ikona, ktorá bola napísaná v roku 1640 a umiestnili ju v gréckokatolíckom chráme v poľskom Jaroslave. Názov ikony súvisí s myšlienkou, že Mária je bránou, ktorá nám otvorila cestu k spásu. Na ikone je Božia matka, ktorá drží malého Ježiša a nad ňou je nápis: Otvor nám dvere milosrdenstva. S modlitbou a úctou k tejto ikone bolo spojené získavanie milostí a odpustkov. Tieto privilégia udeľovali viacerí pápeži. V medzivojnovom čase mal byť obraz korunovaný, ale podarilo sa to až v roku 1996, keď bol korunovaný korunkou, ktorú posvätil sv. Ján Pavol II. Svätý otec František sa dozvedel o origináli tejto ikony od pápežského kazateľa o. Raniera Cantalamessu, ktorý dostal kópiu ikony, keď viedol duchovné cvičenia na Ukrajine. Vtedy vyslovil želanie, aby bola ikona v Ríme počas otvorenia Jubilejného roka. Napriek tomu, že Svätý otec vyslovil toto želanie iba štyri dni pred otvorením milostivého roka, všetko sa podarilo zabezpečiť a ikonu sa podarilo dopraviť do

Ríma tam bola aj vystavená. Prečo mal pápež taký záujem o túto ikonu? Išlo o rovnaký obraz, aký mu bol známy z Buenos Aires. Koncom štyridsiatych rokov minulého storočia do Argentíny masovo emigrovali ľudia ukrajinskej národnosti. Gréckokatolícki veriaci v Buenos Aires si zadovážili kópiu spomínanej ikony. Kópia sa nachádzala v kostole, v ktorom mladý Jorge Mario Bergoglio miništroval. Mladý Jorge Bergoglio kľačiac pri oltári videl tento obraz, preto mu je taký blízky a pomáha mu obracať sa k Božej matke v modlitbe a prosbe o milosrdenstvo pre seba, pre Cirkev a pre celý svet.

Neraz ste už v priebehu Roku milosrdenstva vysvetľovali a pripomínali svojim žiakom a študentom o čo ide, prečo sa stále hovorí o milosrdenstve. Možno ste mali príležitosť priviesť ich k jubilejnej bráne, ktoré sú v každom dekanáte, alebo ste túto skutočnosť pripomenuli, keď sa chystala púť farnosti, či už do Smežian alebo do Krakova. Božie milosrdenstvo vyžaruje teplo Božej lásky, ktoré zohrieva každé srdce – ako dospelého tak aj dieťaťa alebo tínedžera. Prázdniny dávajú príležitosť vydýchnuť, ale zároveň aj príležitosť načerpať. Začiatkom júla opadne pracovný zhone a povinnosť v škole, ponúka sa príležitosť prežiť Rok milosrdenstva viac osobne. V modlitbe, sviatosti

zmierenia, duchovnej obnovy alebo duchovných cvičeniach. Už teraz vás pozývame na deň milosrdenstva do Smežian, ktorým začneme nový školský a katechetický rok. Bude to na prvý piatok 2. septembra 2016.

Namáhať sa teraz na konci školského roka a čerpať z aktuálneho čísla Katechetických ozvien sa niektorým môže zdať zbytočné, nakoľko v školách sa už toho nedá veľa stihnúť. Niektoré námety sa dajú využiť ešte teraz, v čísle nájdete inšpiráciu aj na prázdninový čas a spokojne sa k týmto materiálom môžete vrátiť v septembri, nový školský rok začneme ešte v priebehu Roku milosrdenstva.

Chcem sa vám poďakovať za vašu katechetickú prácu počas školského roka a za pomoc s katechizáciou vo farnostiach. Ďakujem vám taktiež za spoluprácu počas uplynulého školského roka a za vašu účasť na podujatiach, ktoré sme organizovali a za zapojenie sa do podujatí (*Biblická olympiáda, Biblia očami detí, Rok zasväteného života, Ján Vojsašák, recitačná súťaž*), ktoré sme pripravili pre žiakov. Boli ste sprostredkovateľmi informácií a motivátormi pri zapojení sa. Nech Pán Boh požehná vašu snahu a odmení vašu námahu.

Viktor Pardel,
riaditeľ DKÚ

3 INFO

9 ODBORNÝ PORADCA

13 AKO AKTIVIZOVAŤ

20 KATECHETICKÉ NAMETY

40 PONÚKAME

• POP na šk. rok 2016/2017

Na stránke <https://www.minedu.sk/data/att/9841.pdf> si môžete prečítať Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2016/2017. Pre predmet náboženská výchova a náboženstvá vyberáme:

1.5.6. Náboženská výchova/eticná výchova

1. Na vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka. Ak počet žiakov v skupine na vyučovanie náboženskej výchovy alebo etickej výchovy klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na základných školách je možné vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20.

Počas školského roka nemôže žiak prechádzať z po-

vinne voliteľného predmetu náboženská výchova na povinne voliteľný predmet etická výchova a opačne.

2. Predbežné zisťovanie záujmu o vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova na nasledujúci školský rok zabezpečí škola na základe písomného oznámenia zákonného zástupcu žiaka do 15 rokov veku. Počty žiakov v jednotlivých ročníkoch nahlási riaditeľ školy najneskôr do 15. júna zriaďovateľovi školy.

3. Riaditeľ školy v prípade, že počet žiakov je menší ako stanovuje ŠVP, povolí vyučovanie náboženskej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na základe žiadosti cirkvi alebo náboženskej spoločnosti v čase vyučovania náboženskej výchovy inej cirkvi, etickej výchovy alebo v čase po ukončení vyučovania ostatných predmetov.

• BIBLICKÁ OLYMPIÁDA – výsledky diecézneho kola

V dňoch 12. a 13. apríla 2016 sa v Spišskej Kapitule uskutočnilo diecézne kolo Biblickej olympiády v kategóriách základné a stredné školy. Prvý deň súťažilo 13 trojčlenných družstiev základných škôl a v druhý deň 8 trojčlenných družstiev stredných škôl. V tomto školskom roku sa do súťaže zapojilo 97 základných a 31 stredných škôl našej diecézy. Štatistický prehľad podľa jednotlivých kôl je uvedený v tabuľke.

Školy	Počet tried, tried. kolo	Počet žiakov, triedne kolo	Počet škôl, školské kolo	Počet žiakov, školské kolo	Počet žiakov, dekanátne kolo	Počet žiakov, diecézne kolo
Základné	538	7695	97	1488	291	39
Stredné	132	2156	30	525	93	30
Celkom	670	9851	127	2013	384	69

V diecéznom kole bolo 6 súťažných úloh: biblický test, posolstvo biblického textu, biblická geografia, scénka, úloha facebook, biblický obraz. Úspešní riešitelia sú tí, ktorí dosiahli minimálne 60 % z celkového počtu bodov.

Umiestnenie jednotlivých družstiev v kategórii základných škôl:

Por. č.	NÁZOV ŠKOLY	Úlohy						BODY max.108	PO-RADIE
		1.	2.	3.	4.	5.	6.		
1	ZŠ Nižná brána Kežmarok	19	16	20	12,5	16	19	102,5	1
2	ZŠ Kvačany	14	14	10	13,5	8	16	75,5	12
3	ZŠ Francisciho Levoča	18	18	18	13	14	14	95	4
4	ZŠ s MŠ Liesek	17	16	19	13	14	16	95+	3

5	ZŠ s MŠ Rabča	20	13	18	13	12	17	93	5
6	ZŠ sv. Vincenta Ružomberok	15	15	19	13	11	18	91	6
7	ZŠ Povýšenia sv. Kríža Smižany	19	17	18	12,5	15	15	96,5	2
8	ZŠ Školská Sp. Podhradie	9	15	11	11	14	11	71	13
9	ZŠ Sp. Štiavnik	15	14	12	12,5	12	14	79,5	10
10	ZŠ s MŠ sv. CaM St. Ľubovňa	17	15	10	13	14	16	85	8
11	ZŠ Komenského Svit	14	15	12	12	10	15	78	11
12	ZŠ s MŠ J. Vojtaššáka Zákamenné	15	11	19	12,5	14	16	87,5	7
13	ZŠ Zázrivá	16	14	13	10,0	9	19	81	9

Umiestnenie jednotlivých družstiev v kategórii stredných škôl:

Por. č.	NÁZOV ŠKOLY	Úlohy						BODY max. 104	POR.
		1.	2.	3.	4.	5.	6.		
1	Gym. A. Radlinského Dolný Kubín	14	10	12	12	5	7	60	8
2	Gym. sv. Františka A. Levoča	19	16	19	12,5	17	12	95,5	2
3	Gym. P.O. Hviezdoslava Kežmarok	16	15	16	12	13	8	80	4
4	Gym. P. U. Olivu Poprad	14	14	15	11,5	12	8	74,5	5
5	Gym. sv. Andreja Ružomberok	13	15	8	12,5	8	10	66,5	7
6	Gym. sv. Mikuláša St. Ľubovňa	19	16	19	13,5	17	14	98,5	1
7	Gym. M. Hattalu Trstená	19	12	17	12,5	15	12	87,5	3
8	SŠ Medvedzie Tvrdošín	11	14	13	12	10	9	69	6

Všetkým súťažiacim srdečne blahoželáme a vyslovujeme poďakovanie za svedectvo, postoje a preukázané vedomosti, na nadobudnutie ktorých venovali veľa času a úsilia.

Družstvá v obidvoch kategóriách, ktoré sa umiestnili na 1. mieste postúpili do vyššieho kola a reprezentovali našu diecézu na národnom kole súťaže v dňoch 17. – 19. mája 2016 v Klokočove.

Víťazi 1. kategórie:



Víťazi 2. kategórie:



V školskom roku 2016/2017 budú predmetom súťaže: Gn 1 – 11, Sdc, Dan a Ef.

• BIBLICKÁ OLYMPIÁDA – výsledky národného kola

Spoluorganizátorom tohtoročného 15. ročníka celoslovenského kola Biblickej olympiády bola Košická eparchia. Tam prichádzali víťazné súťažné družstvá diecéznych kôl Biblickej olympiády, aby sa súťaživou formou rozhodlo o víťazstve na národnej úrovni. V obci Kamenec, penzióne Juliana sa v dňoch 17. - 19. mája 2016 zúčastnili i žiaci našej diecézy. Za kategóriu základných škôl sa družstvo zo **ZŠ Nižná brána, Kežmarok** umiestnilo na **2. mieste** a za kategóriu stredných škôl sa družstvo z **Gymnázia sv. Mikuláša, Stará Ľubovňa** umiestnilo na **3. mieste**.

Žiakom blahoželáme a všetkým, ktorí ich pripravovali, ďakujeme. Foto nájdete na www.kpkc.sk.

• VYHODNOTENIE DIECÉZNEHO KOLA SÚŤAŽE „BIBLIA OČAMI DETÍ A MLÁDEŽE“

V šk. roku 2015/2016 sa do súťaže zapojilo 32 škôl našej diecézy a spolu nám poslali 173 výtvarných prác, ktoré boli vyhodnotené odbornou komisiou. Víťazné práce boli prezentované aj na diecéznom kole Biblickej olympiády v Sp. Podhradí – Sp. Kapitule a postupili do celoslovenského kola. Všetkým, ktorí sa do súťaže zapojili ďakujeme a víťazom blahoželáme.

Zoznam škôl zapojených do súťaže:

P.č.	Škola	Miesto	počet
1	ZŠ s MŠ	Dlhá nad Oravou	1
2	ZŠ s MŠ	Harichovce	6
3	ZŠ Dr. D. Fischera	Kežmarok	13
4	ZŠ s MŠ sv. Kríža	Kežmarok	3
5	Stredná umelecká škola	Kežmarok	3
6	Spojená škola internátna J. Vojtaššáka	Levoča	3
7	Spojená škola internátna Š. Kluberta	Levoča	8
8	ZŠ s MŠ	Liesek	3
9	ZŠ apoštola Pavla, J. Janošku 11	Liptovský Mikuláš	9
10	ZŠ M.R.Martákovej	Liptovský Mikuláš	6
11	ZŠ s MŠ	Lisková	6
12	ZŠ s MŠ	Lomná	5
13	ZŠ s MŠ	Novoť	14
14	CZŠ Dlhé hony	Poprad	9
15	Spojená škola, Letná	Poprad	11
16	ZŠ s MŠ, Tajovského	Poprad	3
17	ŠZŠ	Richnava	3
18	MŠ sv. Lujzy	Ružomberok	1
19	ZŠ Povýšenia s. Kríža	Smižany	9
20	ZŠ s MŠ	Sp. Bystré	8
21	ZŠ Z. Nejedlého	Sp. Nová Ves	4

22	ZŠ sv. Cyrila a Metoda	Sp. Nová Ves	9
23	ZŠ Levočská	Sp. Nová Ves	1
24	ŠZŠ sv. Maxim.Kolbeho	Sp. Nová Ves	1
25	ZŠ Školská	Spišské Podhradie	7
26	ZŠ s MŠ sv. Cyrila a Metoda	Stará Ľubovňa	1
27	ZŠ s MŠ	Stráne pod Tatrami	3
28	ZŠ Rudolfa Dilonga	Trstená	6
29	ZŠ	Vrbov	4
30	ZŠ s MŠ Jána Vojsaššáka	Zákamenné	3
31	ZŠ s MŠ	Zubrohľava	6
32	ZŠ s MŠ	Zuberec	4
	SPOLU		173

Rozdelenie výtvarných prác podľa kategórií:

kategória	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.A	7. B	7. C	Spolu
počet	5	39	42	36	33	3	10	4	1	173

Všetkým zapojeným žiakom ďakujeme a oceňujeme ich snahu vnímať biblické udalosti cez výtvarný prejav.

Vítazi výtvarnej súťaže „Biblia očami detí a mládeže“ šk. r. 2015/2016

MIESTO	MENO	ŠKOLA	NÁZOV PRÁCE
1. kategória		Materské školy	
1.	Liliana Sebešová	ZŠ s MŠ sv. Kríža, Kežmarok	Pán Ježiš a Zachej
2.	Eliška Neupauerová	ZŠ s MŠ sv. Kríža, Kežmarok	Povolanie Samuela
3.	Žaneta Krupčíková	ZŠ s MŠ Lomná	Búrka na mori
2. kategória		ZŠ roč. 1. – 2.	
1.	Martina Zekuciová	ZŠ Povýšenia sv. Kríža, Smižany	Anna venuje Samuela Pánovi
2.	Terézia Žatkuliaková	ZŠ s MŠ Novoť	Dvanásťročný Ježiš v chráme
3.	Ema Kubalová	ZŠ s MŠ Lisková	Boj o život-Dávid a Goliáš
Cena poroty	Natália Ovšáková	ZŠ s MŠ Novoť	Rozmnoženie chleba
3. kategória		ZŠ roč. 3. – 4.	
1.	Simona Martvoňová	ZŠ s MŠ Novoť	Márnotratný syn
2.	Filip Hanečák	ZŠ Dr. D. Fischera, Kežmarok	Radosť pastiera z nájdenej ovečky
3.	Karin Pokusová	ZŠ s MŠ Novoť	Vstal zmŕtvych
Cena poroty	Ema Ambrozová	ZŠ Š. Mnoheľa, Poprad	Mária a Marta
Cena poroty	Timotea Galliková	ZŠ Dr. D. Fischera, Kežmarok	Ja vidím

4. kategória		ZŠ roč. 5. – 6. a im zodpovedajúce ročníky 8 ročných gymnázií	
1.	Johana Vašková	ZŠ Š. Mnoheľa, Poprad	Vyvolenie dvanástich
2.	Anežka Bystričanová	ZŠ s MŠ Novoť	Zvestovanie Panne Márii
3.	Dávid Dikant	ZŠ Š. Mnoheľa, Poprad	Dvaja stavitelia
5. kategória		ZŠ roč. 7. – 9. a im zodpovedajúce ročníky 8 ročných gymnázií	
1.	Laura Fabiánová	ZŠ Dr. D. Fischera, Kežmarok	Pri veštici – vyvolanie Samuela
2.	Ester Biesová	ZŠ Š. Mnoheľa, Poprad	Podobenstvo o márnotratom synovi
3.	Tatiana Boškajová	ZŠ s MŠ J. Vojtaššáka, Zákamenné	Anjel zvestoval radostnú zvesť
Cena poroty	Miriám Jurčíková	ZŠ s MŠ Spišské Bystré	Narodenie Krista
	Terézia Ondříková	ZŠ s MŠ Liesek	Dávid a Goliáš
	Lenka Pivovarníčková	ZŠ Školská, Spišské Podhradie	Utíšenie búrky
6. kategória		Stredné školy, Gymnázia	
1.	Silvia Paučíková	Stredná umelecká škola, Kežmarok	Zrodilo sa Slovo
2.	Lenka Kancianová	Stredná umelecká škola, Kežmarok	Modlitba Anny
3.	Katarína Benková	Stredná umelecká škola, Kežmarok	Radosť anjelov
7. A kategória		Špeciálne školy pre žiakov s mentálnym postihom	
1.	Silvester Tulej	ŠZŠ Richnava	Krst v Jordáne
2.	Erik Gabčo	SŠ sv. M. Kolbeho, Spišská Nová Ves	Boj Dávida s Goliášom
3.	Patrik Horváth	ŠZŠ Richnava	Utíšenie búrky na mori
Cena poroty	Kristína Lesňáková	Spojená škola internátna Š.Kluberta, Levoča	Dávid hrá kráľovi
7. B kategória		Špeciálne školy pre slabozrakých a nevidiacich	
1.	Róbert Gažík	Spojená škola internátna Š.Kluberta, Levoča	Goliáš
2.	Daniel Dončák	Spojená škola internátna Š.Kluberta, Levoča	Daniel hrá na harfe
3.	Andrej Kováč	Spojená škola internátna Š.Kluberta, Levoča	Boh volá Samuela
Cena poroty	Kamila Bilá	Spojená škola internátna Š.Kluberta, Levoča	Anna prosí v chráme
7. C kategória		Špeciálne školy pre nepočujúcich	
1.	František Kočko	Spoj. škola internátna J. Vojtaššáka, Levoča	Anna privádza Samuela k Héliemu

• BIBLIA OČAMI DETÍ A MLÁDEŽE – výsledky národného kola

Žiaci našej diecézy získali ocenenie výtvarných prác i na národnej úrovni. Blahoželáme!

Kateg./ miesto	Meno a priezvisko	Názov práce	Názov a adresa školy
2. kat./3. m.	Terézia Žatkuliaková	Dvanásťročný Ježiš v chráme	ZŠ a MŠ Novot'
3. kat./2. m.	Karin Pokusová	Vstal z mŕtvych	ZŠ a MŠ Novot'
4. kat./2. m.	Johana Vašková	Vyvolenie dvanástich	ZŠ Š. Mnoheľa, Poprad
4. kat./3. m.	Anežka Bystričanová	Zvestovanie Panne Márii	ZŠ a MŠ Novot'
5. kat./1. m.	Tatiana Boškajová	Anjel sa zjavil pastierom ...	ZŠ a MŠ J. Vojtaššáka, Zákamenné
6. kat./1. m.	Michaela Heržáková	Pán je moje svetlo a moja spása, ...	C. gymn. sv. Mikuláša, St. Ľubovňa
6. kat./ 2. m.	Katarína Benková	Radosť anjelov	SUŠ, Kežmarok

• INOVOVANÉ RVP (iRVP) pre náboženskú výchovu a náboženstvo

Inovovaný RVP sa v predmete náboženstvo a náboženská výchova týka úpravy vzdelávacích (výkonových a obsahových) štandardov. Úpravy boli prerokované a schválené na zasadnutí Subkomisie pre školské vyučovanie náboženstva dňa 11. júna 2014 v Banskej Bystrici. Inovácia vzdelávacích štandardov sa **od 1.9.2016** bude týkať 1., 2., 5., 6.ročníka ZŠ, primy a sekundy 8-ročných gymnázií a 1., 2. ročníka 4-ročných gymnázií. Inovované štandardy, ktoré môžete použiť pri tvorbe ŠKVP nájdete na: <http://nova.dkuspis.sk/clanky/592-Inovovany-Ramcovy-vzdelavaci-program/2-Skolske-vyucovanie-nabozenstva/7-Dokumenty/4-Ramcovy-vzdelavaci-program>.

• DEŇ MILOSRDENSTVA PRE UČITEĽOV NÁBOŽENSTVA

V Roku milosrdenstva pozývame všetkých kňazov, katechétov, učiteľov náboženskej výchovy a náboženstva na **DEŇ MILOSRDENSTVA**



s diecéznym otcom biskupom, ktorý sa uskutoční **2. septembra 2016 vo Svätyni Božieho milosrdenstva**, Sídliisko Západ v Spišskej Novej Vsi. Prednášku na tému **BOŽIE MILOSRDENSTVO V ŽIVOTE A PRÁCI UČITEĽA NÁBOŽENSKEJ VÝCHOVY A KATECHÉTU** prednesie Páter Vladimír Peklanský SAC, predstavený pallotínov na Slovensku. Podrobnejšiu pozvánku budeme zasielať v auguste 2016 na adresy farských úradov, učiteľov a škôl.

MOTÍVY K USKUTOČŇOVANIU MILOSRDENSTVA V ŽIVOTE KREŠŤANA

Prežívame milostivý rok, počas ktorého nielen prijímame Božie milosrdenstvo, ale sa ho aj snažíme žiť. Je to pre nás veľká výzva k horlivej činnosti na roli v Pánovej vinici. K tomu nám účinne pomáhajú blahoslavenstvá, ktoré ukazujú na cestu obrátenia a zmeny života. Blahoslavenstvo, ktoré sa vzťahuje na milosrdných, je v tejto súvislosti zvlášť výrečné. Človek totiž natoľko má prístup k milosrdnej Božej láske, nakoľko sa vnútorne zmení v duchu takejto lásky k blížnym.

Tento evanjeliový postup premeny srdca nie je iba „jednorazový“ duchovný obrat, ale znamená celý spôsob života, životný štýl. V ňom je vyjadrená charakteristická vlastnosť kresťanského povolania. Toto povolanie spočíva v ustavičnom odkrývaní a vytrvalom uskutočňovaní milosrdnej lásky ako čnosti, ktorá buduje, dáva vzrast, lebo je tvorivá. Milosrdná láska v ľudských vzťahoch nikdy nie je úkonom alebo postupom iba jednej strany. I tam, kde sa všetko ponúka, kým druhá len dostáva a prijíma (ako napríklad v prípade učiteľa, ktorý vyučuje; rodičov, ktorí poskytujú deťom živobytie a ich vychovávajú; dobrodincov, ktorí podporuje núdzných), i tam v skutočnosti aj darca býva vždy obdarovaný.

Najlepším príkladom, povzbudením i výzvou je nám náš učiteľ Ježiš Kristus. Keď nasledujeme jeho príklad, môžeme preukazovať

milosrdenstvo iným, vo vedomí, že sme preukázali službu Kristovi. Preto je potrebné očistiť všetky svoje úkony a úmysly, ktorými by sa milosrdenstvo chápalo a vykonávalo iba jednostranne, len ako dobrodenie, ktoré my poskytujeme iným ľuďom. Len vtedy je ono naozaj úkonom milosrdnej lásky, keď pri jeho výkone sme pevne presvedčení, že aj my ho dostávame od tých, ktorým ho preukazujeme. Keď však tento vzájomný vzťah chýba, vtedy naše skutky nie sú úkonmi milosrdenstva a nie je úplné ani naše obrátenie, ktorého cestu nám Kristus ukázal slovom i príkladom až po kríž.

Cesta, ktorú nám Kristus v horskej reči ukázal v blahoslavenstve o milosrdných, je dostupná všetkým. Ten, kto dáva stane sa láskavejším, lebo pocíti, že aj on dostáva dar od obdarovaného. Kto zas vie prijať dobrodenie s tým vedomím, že jeho prijatím tiež koná určité dobro, zo svojej strany prejavuje službu pochopeniu ľudskej dôstojnosti. To prispieva k hlbšiemu zjednoteniu ľudí medzi sebou.

Vtedy sa milosrdenstvo stáva nevyhnutnou zložkou pre utváranie vzájomných ľudských vzťahov. Tento zväzok však nemôže medzi ľuďmi vzniknúť ak chcú svoje vzájomné vzťahy riadiť jedine spravodlivosťou. Spolu si pripomíname, že milosrdná láska zahŕňa v sebe tú srdečnú nežnosť a jemnosť, ktorú tak výstižne znázorňuje podo-

benstvo o mánotratnom synovi, taktiež i podobenstvá o stratenej ovci a o stratenej drachme. Božie milosrdenstvo je veľmi konkrétne a všetci sme povolaní osobne ho zakúsiť. Pápež František v posolstve mladým napísal: „Jedného dňa, keď som si ako 17 - ročný chcel vyjsť s mojimi priateľmi, som sa rozhodol najskôr vstúpiť do kostola. Našiel som tam kňaza, ktorý vo mne vzbudil veľkú dôveru a pocítil som túžbu otvoriť si srdce vo svätej spovedi. Toto stretnutie mi zmenilo život! Zistil som, že keď si pokorne a úprimne otvoríme srdce, môžeme konkrétnym spôsobom pocítiť Božie milosrdenstvo. Bol som si istý, že v osobe toho kňaza ma sám Boh očakával ešte prv, ako som spravil prvý krok, aby som vstúpil do kostola. My ho hľadáme, no on nás vždy predchádza, hľadá nás odjakživa a nachádza nás ako prvý.“

Nechajme sa nanovo nájsť Kristom, ktorý je učiteľ milosrdenstva. Je preto veľmi dôležité udržiavať milosrdnú lásku medzi tými, ktorí si blízko stoja: medzi manželmi, rodičmi, deťmi, priateľmi. Nemala by však chýbať ani vo výchove a pastoračnej činnosti.

Spracoval: Marián Majzel

Použitá literatúra:

Ján Pavol. II., Dives in misericordia, SSV, 1993.

Posolstvo Svätého Otca Františka k 31. svetovému dňu mládeže 2016

AKO VIESŤ ŽIAKOV K AKTIVITE?

Existuje množstvo metód, vďaka ktorým sa dá rozvíjať duševný potenciál človeka. Zlepšujú schopnosť rozvíjať nové predstavy a podporujú schopnosť pozerieť sa aj na všeobecne známu problematiku z úplne novej strany. Ak mozog nelimitujeme určitými pravidlami a poskytneme mu aj na vyučovaní priestor na voľnú produkciu nápadov, žiaci dokážu vymyslieť veľa zaujímavých riešení pre množstvo situácií. Na ich využiteľnosť by sa malo pozerieť až v ďalšom kroku. V prvej fáze je dôležitý spontánny nápad a chuť vymýšľať. Vďaka metódam, o ktorých sa dočítate nižšie, sa zvyšuje aktivita na hodinách, vytvárajú sa podmienky na rozvoj kreativity a žiaci môžu pracovať so svojimi snami, návrhmi a pocitmi.

1. Paradoxný brainstorming

Dnes si niečo povieme aj o paradoxnom brainstormingu. Premýšľanie u žiakov môžeme vyprovokovať aj tým, že im nepovieme, aby zbierali nápady na zvládnutie nejakej úlohy, ale naopak, povieme im, aby vymysleli také návrhy, vďaka ktorým sa nápad nebude dať uskutočniť. Na prvý pohľad táto aktivita vyzerá ako zábava. Učitelia, ktorí túto metódu využili, hovoria, že vo veľkej miere rozvíja kreativitu a ponúka množstvo netradičných riešení.

2. Hviezdy nápadov

Každý člen skupiny dostane výkres, na ktorom je nakreslená hviezda s cípmi. Do prostriedku si každý napíše názov témy, ktorá má byť spracovaná a na jeden z cípov napíše myšlienku, ktorá sa k téme určitým spôsobom viaže. Potom papier podá susedovi vo svojej skupine. Ten si prečíta myšlienku, ktorá je tam napísaná a potom napíše svoj nápad. Podá papier ďalšiemu žiakovi v skupine. Papier si podávajú dovedy, kým nezapišu všetky cípy hviezdy. Potom učiteľ všetky hviezdy, ktoré jednotlivé skupiny vytvorili, zavesí na nástenku. Žiaci si čítajú jednotlivé názory a diskutujú o nich.

3. Inšpirujeme sa vzormi

Významné osobnosti, ktoré dosiahli významné úspechy, sú zároveň aj významným inšpiratívnym materiálom pre žiakov. Z tohto dôvodu je veľmi dobré čítať so žiakmi životopisy významných osobností. Taktiež sa môžu inšpirovať vzácnymi myšlienkami a diskutovať o nich, vylepšovať ich a rozvíjať dopĺňaním. Tiež ich môžu obmieňať alebo kombinovať s vlastnými nápadmi, a tak môže vzniknúť niečo úplne nové.

4. Myšlienkové mapy

Tému alebo problém, o ktorom chceme so žiakmi diskutovať, napíšeme uprostred papiera. Potom do bublín, ktoré k pojmu pripájame čiarou, žiaci vpisujú nové nápady a dôležité myšlienky. Od každej novej bubliny môžeme nadväzovať čiarami ďalšie bubliny, do ktorých žiaci vpisujú nápady, ktoré sa vzťahujú na nové bubliny. Takto môže vzniknúť veľké množstvo nových nápadov.

5. Reťazová reakcia

Skupina sedí v kruhu a učiteľ povie tému na diskusiu. Každý účastník má papier a naň napíše niečo, čo mu k téme napadne. Potom papier podá ďalej susedovi. Ten si nápad prečíta, prehne ho na zadnú stranu tak, aby sa už nedal čítať a pripíše ďalší návrh, ktorý nadväzuje na predchádzajúci. Potom každý podáva papier ďalej a predchádzajúcu odpoveď prehne podobným spôsobom. Pokračuje sa dovedy, kým sa nevyjadria všetci žiaci. Potom učiteľ papier rozvinie a prečíta všetky nápady nahlas.

6. Protiklady

Vynikajúcim zdrojom nápadov je aj vytváranie a porovnávanie kontrastov predstáv. Ako vyzerá negatív? Môžeme niečo obrátiť? Čo by sa stalo, keby sa role vymenili? V čom sú rozdiely medzi prvými argumentmi a ich protikladmi? Takéto otázky môžu osvetliť nejasnosti a priniesť mnoho nápadov.

Spracovala: Jaroslava Koničková

Použitá literatúra:

R. Portmannová: Hry pro tvořivé myšlení

VYUŽITIE ČASOPISU REBRÍK PRI VYUČOVANÍ NÁBOŽENSTVA



Učiteľ náboženstva má snahu poukázať žiakom na pravé a trvalé hodnoty v zhode s Evanjeliom a učiť ich žiť nielen pre seba, ale aj pre druhých. Niekedy však môže zistiť, že nevie, čo a ako použiť a systematicky spôsob práce môže postupne vymeniť za trochu chaotický postup počas hodiny, pri ktorom za-

búda na aktualizáciu témy pomocou nových príbehov, ktoré pomáhajú vytvárať pozitívny vzťah k Bohu, rodine, škole, povinnostiam a svojmu okoliu, učiť sa byť vnímavý na potreby druhých a dokázať sa deliť.

K vyššie uvedenému môže veľmi dobre poslúžiť časopis Rebrík. Jeho didaktické metódy sú pre žiakov 1. – 5. ročníka vrátane vhodné, veľmi zaujímavé, objavné a pôsobia výchovne. Žiaci si zvlášť obľúbili rubriku Rozhýbať svet dobrom, ktorá je zameraná na budovanie čnosti a ponúka aktivity na prehlbovanie čnosti. Časopis využívam pri vyučovaní náboženstva od 1. až po 5. ročník.

Žiaci 1. ročníka sa tešia na rubriku Škola stonožky Jožky, s druhákmi postupne plníme zaujímavé úlohy na štyroch stranách s názvom **Veselí duchom**. Tvorcovia Rebríka kladú hlavný dôraz na prípravu detí 3. ročníka na prvé sväté prijímanie a im je určená dvojstrana **Nechajte ich prichádzať**.

Štvrtáci majú možnosť spoznávať rozličné kúty Slovenska prostredníctvom povestí a legiend z daných oblastí, spoznávať činnosť a poslanie ľudí v rôznych povolaniach a záujmových útvaroch, čo je možné na hodinách náboženstva obohacovať i poznávaním významnejších kostolov, pútnických miest, životopisov obľúbených svätcov a pod. Žiaci piateho ročníka obľubujú tému špecifických oblastí života a i takýmto spôsobom sú vedení žiť podľa Božieho plánu. Upevňujú si vedomosti o liturgii, prebratých sviatostiach a Svätom Písme.

Časopis Rebrík dopĺňa školské vyučovanie, rozvíja u detí tvorivosť a samostatné myslenie, motivuje ich rozmýšľať o prečítanom a hľadať ďalšie súvislosti. Praktické námety na výrobu výrobkov, rozvíjajú manuálnu zručnosť a tvorivosť. Okrem výrobkov pre radosť sú to aj symboly a pomôcky k aktívnemu prežívaniu pobožností. Časopis povzbudzuje deti, aby sa sami stali autormi literárnych aj výtvarných príspevkov, ktoré redakcia následne uverejní a odmení praktickými odmenami. Rebrík napomáha rozvoju rodinných hodnôt a upevňuje v deťoch úctu k životu.

Námety na modlitbu detí s Božím slovom sú aktualizované na webovej stránke www.rebrik.sk. Sú tam modlitby pre deti na každý deň s názvom **3 + 2**. Tri minúty čítanie, dve minúty zamýšľanie sa nad tým, čo sme čítali z Božieho slova a premýšľame o tom, ako sa to dotýka života. Pri premýšľaní môžu deti vymaľovávať obrázok. Deti sa potrebujú naučiť pravidelnosti pri modlitbe a postupne prerásť od nenútenej povinnosti k potrebe a túžbe osobne sa stretávať s Bohom. Modlitby používam tak pri vyučovaní v škole, ale zvlášť sú pre mňa námetom k modlitbe počas pobytov v Škole v prírode.

Každý rok nám tvorcovia časopisu Rebrík ponúkajú niekoľko miest v týždennom letnom tábore pre detských prispievateľov Expedícia R, v ktorom majú možnosť oddýchnuť si, spoznať nových priateľov a vyskúšať si prácu redaktorov. Deti na tieto tábory dlho spomínajú a opakovane sa na ne hlásia.

Rebrík je jediný katolícky časopis na Slovensku určený pre deti. Už niekoľko rokov mi spoľahlivo pomáha, spestruje a obohacuje školskú katechézu a vedie deti k tvorivosti. V mojom doterajšom katechetickom pôsobení bola práca s časopisom Rebrík a spolupráca s jeho tvorcami, veľkým obohatením. Deti sa naň pravidelne tešia a rodičia sú ochotní finančne prispievať, lebo vidia dobré ovocie. Odporúčam aj vám, vyskúšať prácu s Rebríkom, určite nebudete ľutovať.

Zuzana Uramová,
učiteľka NV, ZŠ Apoštola Pavla Lipt. Mikuláš

ÚCTA BOŽSKÉHO SRDCA JEŽIŠOVHO – ZDROJ MILOSRDENSTVA

AKTIVITA PRE ŽIAKOV NA MESIAC JÚN

V mimoriadnom Roku milosrdenstva obraciame svoju pozornosť aj k Božskému Srdcu Ježišovmu. Úcta Srdca Ježišovho je stará ako kresťanstvo samé. Je prejavom úcty k trpiacemu Kristovi, ktorému ako hovorí evanjelista Ján (Jn 19,34) „*jeden z vojakov mu kopiau prebodol jeho bok a hneď vyšla krv a voda.*“

Ako idú k sebe srdce a milosrdenstvo objasňujú slová kardinála Wyszyńskiego: „Úcta Najsvätejšieho Srdca ponúka svetu to, čo je najpotrebnejšie: zjavuje mu Boha milosrdenstva.“ Arcibiskup Cyril Vasil', SJ, o tejto úcte povedal: „Úcta Božského Srdca vo svojej dnešnej podobe býva považovaná predovšetkým za typický prejav istého druhu západnej duchovnosti vychádzajúcej z duchovného hnutia, na začiatku ktorého stála v 17. storočí francúzska mystička sv. Margita Mária Alacoque.

Keď v 17. storočí mocní tohto sveta odmietali Boha, Boh sám zjavuje seba a prichádza na pomoc človeku cez ním vyvolenú apoštolku sv. Margitu Máriu Alacoque. Narodila sa 22. júla 1647 v Laitecour vo východnom Francúzsku. Do rehole Navštívenia Panny Márie v Paray-le-Monial vstúpila 25. augusta 1671. Pán si ju vyvolil na veľké veci.

Keď kľáčala v kaplnke pred svätostánkom, zjavil sa jej Pán Ježiš a povedal jej: „**Moje Božské Srdce tak veľmi miluje ľudí, že už nemôže udržať plamene svojej horúcej lásky, ale si žiada, aby sa čo najviac rozšírili. Treba, aby sa pokladmi skrytými v ňom obohatil svet. Túto cenu bohatstva odhaľujem pred tebou - ono obsahuje milosti potrebné na svätý život a na večnú spásu, aby som ľudí zachránil od priepasti zatratenia.**“ (Prvé zjavenie 27. decembra 1673. Pán Ježiš ju vtedy zasvätil do tajomstva svojho Srdca.)

Druhé významné zjavenie bolo začiatkom roka 1674. O ňom hovorí: „**Videla som Božské Srdce v oslňujúcom lesku, žiariace ako slnko, priezračné ako krištál.**

Bolo ovinuté tŕňovou korunou a nad ním bol kríž. Tŕnie okolo Srdca znamená hriechy ľudstva, kríž znamená trpkosť, ktoré jeho Srdce muselo znášať od prvej chvíle svojho pozemského života.“

O treťom zjavení, v piatok po sviatku Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi roku 1674, hovorí: „**Pán Ježiš sa jej zjavil žiariaci slávou s piatimi ranami, ktoré svietili ako päť slnôk. Z jeho tela vychádzali pramene, najmä z hrude, v ktorej uvidela jeho milujúce Srdce. „Keby mi ľudia aspoň trochu splácali lásku láskou, zdalo by sa mi všetko, čo som pre nich urobil, len nepatrným,**“ hovorí jej. Pán Ježiš si sťažoval na nevďačnosť ľudí, ktorí na jeho lásku odpovedajú chladnosťou a nezaujmom. Osobitne ju povzbudil, aby ho prijímala v Eucharistii, ako často len môže, najmä na prvé piatky v mesiaci. Okrem toho ju žiadal, aby v noci pred prvým piatkom hodinu pred polnocou bdela a modlila sa na pamiatku jeho smrteľnej úzkosti v noci pred utrpením.“ **Tak vznikli dve pobožnosti: sväté prijímanie na prvý piatok a svätá hodinka vo štvrtok v noci pred prvým piatkom.**

Štvrté zjavenie bolo v oktáve sviatku Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi roku 1675. **Pán Ježiš od nej žiadal, aby sa usilovala o zavedenie osobitného sviatku (v piatok po oktáve Božieho Tela) na počesť jeho Srdca.**

Jej veľkým pomocníkom bol svätý Klaudius La Colombière, ktorého jej označil Spasiteľ a ktorý bol aj jej spovedníkom. On potom presadzoval úctu k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. **Sviatok Božského Srdca zaviedol až pápež Klement XIII. roku 1765 v Poľsku a v rímskom arcibratstve Božského Srdca. Pápež Pius IX. ho rozšíril na celú Cirkev roku 1856.** Margita zomrela v Paray-le-Monial 17. októbra 1690 vo veku 43 rokov. Za blahoslavenú ju vyhlásil pápež Pius IX. roku 1864 a za svätú Benedikt XV. roku 1920.

Ježiš cez zjavenie dáva sv. Margite Márii Alacoque **dvanaásť prisľúbení**, ktoré sú tiež prejavom nekonečného Božieho milosrdenstva.

Ctitelia Božského Srdca dosiahnu:

1. všetky milosti potrebné ich stavu,
2. pokoj v rodinách,
3. potechu vo všetkých protivenstvách,
4. ochranu v živote, ale osobitne v hodine smrti,
5. požehnanie na všetky podujatia,
- 6. žriedlo a nekonečné more milosrdenstva v Božskom Srdci pre hriešnikov,**
7. horlivosť vlažným dušiam,
8. horlivým dušiam pokrok v dokonalosti,
9. požehnanie domov, v ktorých uctievať obraz Božského Srdca,
10. kňazom milosť pri práci na spásu duší,
11. tým, čo rozširujú pobožnosť Božského Srdca, istotu, že budú zapísaní v samotnom Srdci Ježišovom,
- 12. sľubujem v prehojnom milosrdenstve svojho Srdca,** že tým, čo si vykonajú pobožnosť deväť po sebe nasledujúcich prvých piatkov, dám milosť kajúcnosti, že nezomrú bez mojej milosti ani bez prijatia sviatosti a moje Srdce im bude bezpečným útočiskom v hodine smrti.

V 17. storočí sa rozšírila veľká úcta k Božskému Srdcu i prostredníctvom Litánií k Božskému Srdcu Ježišovmu, ktoré sú i v našich farnostiach rozšírené ako júnová pobožnosť.

Aj v tomto Milostivom roku, zvlášť v mesiaci jún, ktorý je venovaný úcte k Božskému Srdcu Ježišovmu, povzbudíme katechizovaných žiakov k väčšej úcte Božského Srdca Ježišovho, prameňu milosrdenstva. Svätý Otec František nám pripomína a povzbudzuje: Neochabujte, neprestaňte sa modliť, dôverovať, pro-

siť Boha. Boh sa nikdy neunaví.

Poukážme zvlášť na to, že našu vďačnosť a dôveru Božskému Srdcu Ježišovmu môžeme preukazovať konaním skutkov telesného a duchovného milosrdenstva, modlitbami prinášať zmier za seba, za farnosť, Cirkev a za celý svet.

Námetom nám môže byť i príklad nasledujúcich aktivít.

1. Z látky alebo papiera vytvoríme veľké Božské Srdce (biele). Do neho žiaci vkladajú pripravené malé srdiečka (červené, predstavujú tie naše) za každý vykonaný skutok lásky, milosrdenstva a zmieru za bolesti, ktorými ľudia urážajú Božské Srdce Ježišovo.
2. Obmenou predchádzajúcej aktivity môže byť obraz milosrdného Ježiša (namiesto srdca), ktorý žiaci „zdobia“ kvetmi alebo srdiečkami za vykonané skutky lásky, milosrdenstva a zmieru.
3. Žiakom pripravíme, prípadne s nimi urobíme malé kartičky s modlitbou. Vyzveme ich, aby sa počas dňa častejšie obrátili k Ježišovi s prosbou: „Ježišu, sprav naše srdce podľa Srdca svojho“, alebo „Ježišu, dôverujem ti“, „Ježišu, ďakujem ti, že si sa za mňa obetoval na kríži a vykúpil ma“, „Ježiš a Mária, milujem vás, zachráňte duše kňazov i duše naše“, a pod. Povzbudíme žiakov, že tieto strelné modlitby nás budú spájať s milosrdným Ježišom od rannej až po večernú modlitbu.

Prajeme vám požehnaný jún, naplnený láskou k Božskému Srdcu a Božou milosťou.

Spracovala: Božena Nemčíková

O MILOSRDNOM OTCOVI – PRÍBEH S AKTIVITOU

Cieľová skupina: MŠ a 1. stupeň ZŠ

Jedného nádherného slnečného rána zakikírkal kohút a zo spánku sa začal pomalý prebúdzat' všetok statok. Najprv sa prebudili zvieratá, potom hospodár a ako poslední otvorili oči aj jeho synovia – Jakub a Jonáš. Jakub sa vyhrabal z postele rýchlejšie ako obvykle. Bol to jeho veľký deň! Mal plán a dnes chcel začať!

„Prečo sa tak ponáhľaš?“ opýtal sa ho Jonáš, „snáď nechceš ako prvý začať pracovať?“ Ale Jakub ho nepočúval. Vyskočil a rýchlo zbehol po schodoch do kuchyne, aby mohol porozprávať s otcom.

„Dobré ráno, tatí!“ pozdravil ho. Otec sa usmial: „Dobré ráno! Čože tak skoro?“ „Musím si s tebou pohovoriť,“ prehlásil Jakub odhodlane, „vieš predsa, že sa mi tu na hospodárstve už dlho nepáči. Nebaví ma to. Nie je tu pre mňa žiadna poriadna práca. Rozhodol som sa odísť do sveta!“

„A čo chceš, prosím ťa, v takej diaľke robiť?“ začu- doval sa otec a Jakub mu odpovedal: Uvidím kus sveta a spoznám, ako žijú iní ľudia. Najlepšie bude, keď mi hneď teraz dáš môj diel majetku. Keď budem mať peniaze, môžem niekde inde začať znovu.“

„Tak dobre,“ odpovedal rozvážny otec, „dúfam, že si si všetko dobre premyslel! A ak je to skutočne tak nutné, vyplatím ti, čo ti patrí!“

Jakub objal svojho otca okolo krku a povedal: „Si ten najlepší otec, akého poznám! Už sa neviem dočkať, kedy sa vydám na cestu!“

Keď sa to dozvedel Jonáš, nazlostil sa a povedal ot- covi: „Ak Jakuba vyplatíš, budeme musieť viac pra- covieť, ináč nám budú chýbať peniaze.“ Ale otec ho upokojoval: „Jonáš, neboj sa. Nejaké peniaze nám predsa zostali a do budúcej úrody vydržíme.“

Jakub peniaze utratil

Sotva Jakub dostal od otca svoje peniaze, neváhal s odchodom ani minútu.

Rýchlo sa zbalil, rozlúčil sa a šiel. Ani veľa vecí zo se-

bou nemal. Čo ale mal, bola peňaženka plná peňa- zí. Keby chcel, mohol by si za nich hneď kúpiť celý dom!

Ale Jakub nechcel. Sotva dorazil do najbližšieho mesta v susednej krajine, našiel si nové bývanie a nových kamarátov. S toľkými peniazmi si mohol dovoliť to, čo nikdy predtým. Usporiadal hostiny, večierky a koho mohol, toho pozval. Každý deň bol pre neho ako jeden veľký sviatok a pracovať ho ani nenapadlo.

„To je život!“ hovoril si. „Tak som si to predstavoval! Konečne mám, čo som vždy chcel! Každý deň hud- ba, dobré jedlo, pitie a priatelia, ktorí ma obdivujú.“ Tak sa ale stalo to, čo sa stať muselo. Jedného dňa mu došli peniaze a spolu s nimi od neho odišli i pria- telia. Už nemal ani na suchý chlieb. Jakub si povedal: „Bola to hlúposť, čo som robil! Musím si nájsť neja- kú prácu!“ Ale to nebolo vôbec jednoduché.

Jakub sa rozhoduje

V krajine bola bieda a hlad. Ľudia boli radi, že majú dosť pre seba a nemohli si dovoliť niekoho zamest- nať. Jakub nakoniec predsa len našiel prácu. Jeden sedliak ho poslal na pole pásť prasatá!

To skutočne nemal Jakub v pláne! Špinavý a una- vený sedel na zemi a bol tak hladný, že by bol jedol i s prasatami. To sa ale neodvážil.

Veľmi sa hanbil. „To som ale dopracoval! Sedím tu medzi prasatami a mám hlad! Prasatá majú čo jesť a ja nie! I ten posledný robotník na hospodárstve môjho otca je na tom lepšie ako ja! Má strechu nad hlavou a plný tanier!“ pomyslel si.

Mám sa vrátiť domov? Som taký hlupák! Ako by som ani nemal hlavu na kru a rozum v hlave! Ale čo na to povie otec? A čo môj brat Jonáš? Vyhodí ma? Veď si ani nič iné nezaslúžim! Keby som to všetko mohol vrátiť späť...”

Viete ako to skončilo? Takýto príbeh zo života mohol skončiť rôzne. Skúsme porozmýšľať a povedať, ako rôzne mohol príbeh skončiť.

Pán Ježiš vyrozprával iný príbeh, ktorý má názov **Podobenstvo o márnoträtnom synovi**. V tomto podobenstve nám chce ukázať lásku nebeského Otca, ktorý dokáže stále odpustiť a čaká, kým k nemu prídu tí, ktorí chcú zažiť odpustenie a Božiu lásku.

Nasleduje čítanie podobenstva **O márnoträtnom synovi Lk 15, 11-32**.

Po prečítaní nasleduje práca žiakov:

- Akú vlastnosť otca si objavil? - otec bol milosrdný a prijal syna, lebo syn otvoril srdce Božej láske, atď.

- V Roku milosrdenstva sa môžeš učiť otvárať svoje srdce Božej láske. Ako?
- Vo Svätom písme nájdeš mnoho viet, príbehov a rozprávání. Na pracovnom liste je sedem viet, ktoré opisujú, ako Boh prejavuje svoju lásku k nám ľuďom. Skús to pospájať. Pamätaj, že platí jednoduché pravidlo: KTO BOŽIU LÁSKU ZAŽÍVA, VIE JU TIEŽ DÁVAŤ ĎALEJ. A to rôznymi spôsobmi. Ku každej vete o Božej láske zo Svätého písma nájdi vetu, ktorú hovorí ten, kto dokáže konať milosrdne. Spoj ich čiarou!

BOŽIA LÁSKA A NAŠE MILOSRDENSTVO PATRIA K SEBE PRACOVNÝ LIST

Boh povedal: „ Som, ktorý som s tebou . To je naveky moje meno.“ (porov. Ex 3,14,15)	Patříš ku mne.
Ježiš navštívil Petrovu svokru, ktorá bola chorá. Pristúpil k nej, vzal ju za ruku, zdvihol ju a horúčka ju opustila. (porov. Mk 1,31)	Počúvam , čo hovoríš.
Kým učeníci spolu hovorili, Ježiš sa k ním pripojil a šiel s nimi . (porov. Lk 24,15)	Budeme priateľmi .
Boh povedal Abrahámovi: „Pozri na nebo a spočítaj hviezdy . Také bude i tvoje potomstvo.“ (porov. Gn 15,5)	Pôjdem kúsok cesty s tebou.
Neboj sa, povolal som ťa tvojím menom, patriš ku mne .“ (porov. Iz 43,1)	Rozdelím sa s tebou.
„ Budete mojim ľuďom a ja budem vašim Bohom.“ (porov. Ex 6,7)	Navštívim ťa .
Ježiš vzal chleby, vzdával vďaky a rozdelil ich tým, ktorí tam boli, koľko kto chcel. (porov. Jn 6,12)	Prajem ti , nech sa ti darí.

Ako byť milosrdný?

Prečítaj si, ako sa Sebastiánovi, Aničke a Markovi podarilo byť milosrdnými. Možno ti napadne i ďalší príbeh, ktorý si sám zažil alebo počul. Napíš ho!

Blanka je už druhý týždeň v nemocnici. Zlomila si ruku a nejako sa jej tá zlomenina nechce uzdraviť. Sebastián to počul od kamarátov počas prestávky. Popoludní hodil do batohu karty, kúpil ananášový džús a mestskou dopravou zamieril k nemocnici.	Anička má dobrú kamarátku. Volá sa Eva. Je super, ale Aničke občas vadí, že veľa rozpráva. Napríklad včera nezatvorila ústa skoro celú hodinu. Hovorila o svojom nemožnom bratovi, o nervóznej učiteľke, o tom, ako otec doma tresol dvermi, o ... a ešte o... Keď konečne na chvíľu zmlka, Anička sa nadýchla a chcela jej povedať, nech už s tými hlúpyimi rečami prestane. Eva ju však zrazu objala a povedala: „Ty si skutočne tá najlepšia kamarátka na svete! Ja som veľmi šťastná, že sa môžem aspoň pred niekým vyzroprávať. Doma sa so mnou nikto nebaví!“ A Anička bola rada, že to nakoniec nepovedala.
Marek má svoju babičku veľmi rád – mala na neho vždy čas a bola s ňou zábava. Teraz je ale babička smutná, pretože dedko pred tromi mesiacmi zomrel. Marek márne premýšľa, čo urobiť, aby bola zase taká ako predtým. Každý večer na ňu myslí a prosí Boha, aby na babičku dával zvlášť dobrý pozor.	

Spracovala: Klára Solňanová

Zdroj: časopis Dúha, č.17, 2015/16, 6vyd. Petrinum s. r. o., České Budejovice

SKUTKY MILOSRDENSTVA NÁS MENIA A STÁVAME SA LEPŠÍMI

AKTIVITA PRE ŽIAKOV NA MESIAC JÚN

Od začiatku mimoriadneho Roku milosrdenstva sme už počuli veľa o konaní milosrdných skutkov. Určite ich vieme rozdeliť na skutky telesného a duchovného milosrdenstva a vymenovať ich. Dôležitejšie je však chcieť ich konať nie preto, že z toho niečo máme, ale preto, že to druhí ľudia potrebujú. Niektoré skutky milosrdenstva konáme častejšie, niektoré menej často alebo vôbec.

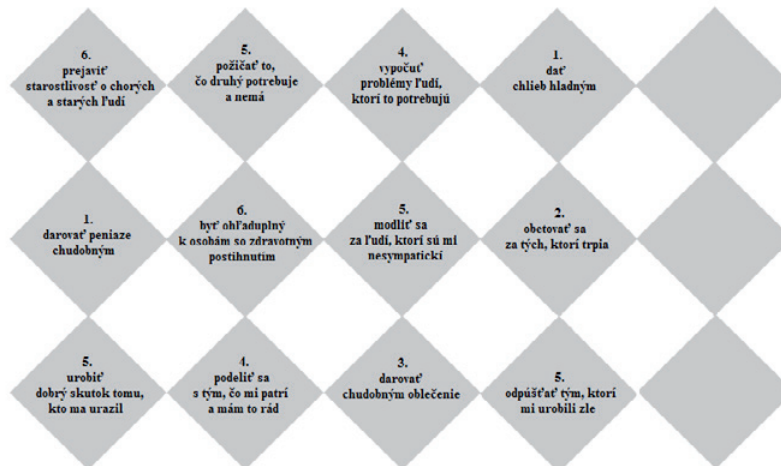
Ak ich budeme konať nie pre výhody ale milosrdne, potom budeme naozaj z toho niečo mať. Skutky milosrdenstva nás menia a stávame sa lepšími. Milosrdenstvo prejavujeme vtedy, že nerozmýšľame, kto si to zaslúži a kto nie, ale kto to potrebuje. V tomto ponímaní si ani nemôžeme naplánovať, aké skutky milosrdenstva by sme mohli vykonať, lebo nám ich ponúkajú životné situácie. Veď kto z nás si plánu-

je urážku, aby sme mu potom mohli odpustiť alebo krivdu trpezlivo znášať.

V Roku milosrdenstva a v mesiaci úcty Božského Srdca Ježišovho nech nás vedie a poháňa Ježišova láska. Zhláďme sa na obraz milosrdného Ježiša a vidíme, že ak kráčame cestou milosrdenstva, ide-me v ústrety milosrdnému Ježišovi a on ide v ústrety nám.

On nás pretvára a vďaka jeho milosrdnej láske sa stávame lepšími.

Dlaždice so skutkami milosrdenstva si môžeme nastrihať do nádobky, pripraviť i čisté dlaždice a v prípade našich iných skutkov ich tam dopísať a vle-povať do obrázka.



Spracovala: Klára Soľanová

MILOSRDNÍ AKO OTEC – logo s vysvetlením

Pomôcka na vyučovanie náboženstva – vysvetlenie symbolov a farieb

MILOSRDNÍ AKO OTEC

FORMA MANDORLY

Tvar mandorly predstavuje dve podstaty prirodzenosti Krista: ľudskú a božskú



FARBY

červená: predstavuje krv a život
biela: predstavuje svetlo Kristovo
zlatá: predstavuje zbožstvenie Adama a každého človeka skrze Krista



SÚSTREDENÉ ELIPSY

Predstavujú pohyb Krista-Svetla sveta, ktorý vyvádza človeka z noci hriechu a smrti



LOGO

Logo Jubilejného roka vychádza z citátu Lukášovho evanjelia: "Buď milosrdný ako Otec"



POHĽAD

Ježiš a človek majú spoločné oko. Symbolizuje to, že Boh umožňuje človeku pozeráť jeho, t.j. Božím (milosrdným) pohľadom.



DOBÝ PASTIER

Ježiš je Dobý pastier, ktorý hľadá a prijíma strateného človeka ako stratenú ovčku.



MATKA MILOSRDENSTVA – logo s vysvetlením

Pomôcka na vyučovanie náboženstva – vysvetlenie symbolov a farieb

MATKA MILOSRDENSTVA



SPOZNAJME MILOSRDNÚ LÁSKU BOHA

Cieľ

Kognitívny: Pomocou textov Svätého písma spoznať milosrdnú lásku Boha.

Afektívny: Na základe prečítaných úryvkov formovať postoje milosrdnej lásky voči blíznym.

Psychomotorický: Vykonať konkrétny skutok milosrdnej lásky voči spolužiakom, rodinným príslušníkom, neznámym ľuďom.

Pomôcky: Sväté písmo, biblické texty, kartičky so súradnicami, Youcat, fotografia Matky Terezy, KKC, logo, text modlitby a hymny na Rok milosrdenstva, čistý plagát, písacie potreby.

Metódy: vyhľadávanie, porovnávanie, priradovanie, diskusia, čítanie, rozbor, analýza biblických textov, počúvanie, spev.

ÚVOD

Motivačný príbeh - rozprávanie

Po privítaní žiakov a úvodnej modlitbe k Duchu Svätému učiteľ predstaví známú osobnosť bez toho, aby povedal, o koho sa jedná. Úlohou žiakov je spoznať, že je to Matka Tereza. Tí, čo to vedia, môžu zdvihnúť ruku a nevykrikovali svoje odpovede, aby aj ostatní žiaci mali dostatok času popremýšľať a dôjsť k správnej odpovedi.

Bola čínorodá, praktická a plne oddaná službe Ježišovi Kristovi. Nemala osobný majetok, ani politickú funkciu. Patrila k najmocnejším ženám minulého storočia a stala sa legendou už za svojho života. Napriek početným stretnutiam s vysoko postavenými ľuďmi bola pre ňu vždy prioritou starosť o bezmocných. Im venovala svoje dni. Po nociach vybavovala písomnú korešpondenciu v kancelárii. Bojovala s pocitmi prázdnoty, vyprahlosti v modlitbe a odmietnutia Bohom. Nikdy nestratila svoj úsmev, ktorý k nej neodmysliteľne patrila, rovnako ako modrobiele sárí. (Predpokladáme, že v tejto chvíli by už väčšina žiakov mala vedieť, o koho ide.) Volali ju „Anjel z Kalkaty“. Poznajú ju ľudia na celom svete, veriaci aj neveriaci, je nositeľkou Nobelovej ceny.

Ukážeme portrét Matky Terezy, pripevníme ho na tabuľu alebo na ukážku využijeme IKT).

Brainstorming vyjadrení žiakov o Matke Tereze

Žiaci môžu povedať, čo doteraz vedia o Matke Tereze.

Na záver učiteľ doplní informácie nasledovne:

Matka Tereza, pôvodným menom Agnes Gonxha Bojaxhiuová, sa narodila v terajšom hlavnom meste Macedónska Skopje 27. augusta 1910 v rodine albánskeho obchodníka. Po štúdiách na Londýnskej škole hospodárskych a politických vied vstúpila roku 1928 do írského rádu loretánskych sestier v Dubline. V roku 1929 zložila rehoľné sľuby a prijala meno Tereza. Pracovala ako učiteľka v Indii.

Počas cesty vlakom videla Matka Tereza najchudobnejších z chudobných a umierajúcich. Tu v jednom okamihu prijala Božie vnuknutie starať sa o takých ľudí. V roku 1948 so zvoľením Vatikánu opúšťala Loretánsky rehoľný dom a odchádza k chudobným do slumov. Nie je tam sama, pretože k tejto službe Pán povoláva i ďalších a dielo misionárok lásky sa šíri. Pápež rád Misionárok milosrdenstva (Misionárky lásky) oficiálne povolil v októbri 1950. Prvým domom, ktorý rádové sestry v Kalkate otvorili, dodnes slúži ako hospic umierajúcim na ich poslednej ceste. Sú tam kresťania, ale i hinduisti a moslimovia. Pápež František rozhodol, že 4. septembra 2016 bude Matka Tereza vyhlásená za svätú.

Vedíme krátky rozhovor o tom, čo bolo motívom jej konania (láska k Bohu), komu venovala celý svoj život (chorým a opusteným). Všetkým prejavovala milosrdnú lásku a tým zjavovala Boha, ktorý je milosrdný.

Oznámenie témy

Prečo práve takýto úvod? Pretože dnes aj my chceme lepšie spoznať Božie milosrdenstvo, jeho milosrdnú lásku a povzbudiť sa k podobnému milosrdnému konaniu. *Vybratý žiak napíše tému na tabuľu.*

HLAVNÁ ČASŤ

Výklad

K tomu, aby sme sa vhlbili, čo znamená Božie milosrdenstvo, vezmeme si na pomoc Božie slovo. V Lukášovom evanjeliu nájdeme tri podobenstvá

o milosrdenstve: o stratenej ovci, drachme a mánotratnom synovi. Sú zachytené v 15. kapitole. Učiteľ voľne prerozpráva príbeh syna, ktorý odišiel z domu až po časť, ktorá hovorí o správaní sa otca Lk 15,20-24. Túto časť si zo Svätého písma prečítame.

Učiteľ zapáli sviecu a vyzve jedného žiaka, aby biblický text prečítal.

Čítanie zo Svätého písma: **Lk 15,20-24**

Esťe bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho ľúto. Príbehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Syn mu povedal: „Otcé, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom.“

Ale otec povedal svojim sluham: „Rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! Privedte vykrmené teľa a zabite ho. Jedzte a veselo hodujte, lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.“ A začali hodovať.

Rozhovor

Na základe toho, čo sme počuli, budeme charakterizovať otca, ktorý vystupoval v podobenstve. Miloval syna a neprestal ho milovať ani vtedy, keď od neho odišiel. Vyčkával ho a keď ho zazrel, bolo mu ho ľúto. Skôr než syn niečo povedal, vybehol mu v ústrety, objímal ho, bozkával, odpustil mu, znova ho prijal za syna a radoval sa z jeho návratu. V skutočnosti nikdy neprestal byť jeho synom. Syn si nezaslúžil otcovu lásku, ale práve láska nedovolila otcovi konať ináč. Táto nezaslúžená hlboká otcova láska je prejavom jeho milosrdenstva.

Všetky Ježišove podobenstvá poukazujú na vyššie skutočnosti, o to viac podobenstvo O mánotratnom synovi. V osobe otca Ježiš zjavuje svojho Nebeského Otca, ktorý je milosrdný. Zjavuje podstatnú a najkrajšiu vlastnosť Boha – Božie milosrdenstvo.

Vyhlásenie Mimoriadneho svätého roku

O tom, že milosrdenstvo je v živote človeka veľmi dôležité a potrebné, svedčí aj to, že Svätý Otec František v predvečer Nedele Božieho milosrdenstva (10. apríla 2015) zverejnil Bulu MISERICORDIAE VULTUS, ktorou vyhlásil Mimoriadny svätý rok

milosrdenstva. Začal sa 8. decembra 2015 otvorením Svätej brány na Bazilike sv. Petra vo Vatikáne a ukončí sa jej zatvorením na Slávnosť Krista Kráľa 20. novembra 2016. (*Žiakom ukážeme logo Roku milosrdenstva.*) Počas Milostivého roka máme spoznať, hlbšie prežívať tajomstvo Božieho milosrdenstva k nám a prejavovať ho potom svojim blíznym. Pán Ježiš nás vyzýva: Budte milosrdní ako Otec.

Milosrdný Boh v Starom zákone (KKC 210, 211)

KKC 210: Po hriechu Izraela, ktorý sa odvrátil od Boha a klaňal sa zlatému teľatú, Boh vypočuje Mojžišovo orodovanie a súhlasí s tým, že pôjde uprostred neverného ľudu. Tak zjavuje svoju lásku. Keď si Mojžiš žiada vidieť jeho slávu, Boh mu odpovedá: „Predvediem pred tebou všetku svoju nádheru a vyslovím pred tebou aj Pánovo meno [YHWH]“. Potom Pán prechádza popred Mojžiša a volá: „**Pán, Pán [YHWH, YHWH] je milostivý a láskavý Boh, zhovievavý, veľmi milosrdný a verný**“. Vtedy Mojžiš vyznáva, že **Pán je Boh, ktorý odpúšťa**.

KKC 211: ... Boh, napriek nevernosti spočívajúcej v hriechu ľudí a trestu, ktorý si hriech zasluhuje, „**preukazuje milosrdenstvo tisícom**“. Boh **zjavuje, že je „bohatý na milosrdenstvo“** a ide až tak ďaleko, že vydá svojho vlastného Syna.

Prehĺbenie

Žiakom rozdáme text hymny MISERICORDES SICUT PATER a vypočujeme si ju <https://www.youtube.com/watch?v=YQQJiHhyVcE>. Žiaci sa vyjadria k tomu, čo počuli podľa slôh:

1. Vďaka Otcovi
2. Vďaka Synovi
3. Prosba k Duchu Svätému
4. Prosba o pokoj

Skupinová práca s biblickým textom

Žiakov rozdelíme do skupín (3-4 žiakov), každá skupina si vyberie jednu kartičku a rieši úlohy. Počas práce žiakov môže ticho znieť hymna milosrdenstva.

- a. Prečítať biblický text nahlas, potom každý sám potichu,
- b. urobiť rozbor textu (kto, čo, kde),

- c. diskutovať v skupine,
- d. nájsť hlavnú myšlienku,
- e. vetu o milosrdenstve napísať na kartičku k súradniciam.

Vybrané biblické texty

- Rozhovor s Nikodémom (Boh tak miloval svet, že poslal...) Jn 3,16-17
- Prvá pieseň o Pánovom služobníkovi (Nalomenú trst' nedolomí, ...) Iz 42,3
- Ježiš volá k sebe preťažených (Podťe ku mne všetci...) Mt 11,28
- Podobenstvo o neplodnom figovníku (Pane, nechaj ho ešte...) Lk 13,6-9
- Kajúca a milujúca žena (Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy...) Lk 7,36-50
- Obrátenie Šavla (Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ? Ja som si ho vyvolil...) Sk 9,4
- Lotor na kríži (Dnes budeš so mnou v raji.) Lk 23,41-43
- Ježiš a cudzoložnica (Žena, nik ťa neodsúdil? Ani ja ťa neodsudzujem.) Jn 8,1-11
- Zachej (Zachej, poď rýchlo dolu, ... Syn človeka prišiel hľadať ...) 19,1-10
- Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi (Ten, ktorý preukázal milosrdenstvo...) Lk 10,30-37
- Uzdravenia Pána Ježiša (ako prejav nekonečného Božieho milosrdenstva).

Po ukončení práce každá skupina predstaví výsledok: prečíta vetu o milosrdenstve. Učiteľ urobí záver. V biblických textoch sme spoznali Boha, ktorý miluje človeka, je trpezlivý, vyčkáva, dáva každému čas, šancu vrátiť sa, odpúšťa. Ukazuje, ako máme aj my milovať svojich blízkych. Prepojíme s motivačným príbehom a poukážeme na konanie Matky Terezy, ktorá nezištne pomáhala bez rozdielu všetkým.

Ako byť milosrdný?

Vyjadrenie skutkov milosrdenstva pomocou kariet.

Učiteľ na zem rozloží obrazové karty (Rainera Oberthüra), z ktorých si každý žiak vyberie jednu kartu vyjadrujúcu skutok milosrdenstva a voľbu vysvetlí.

Skutky milosrdenstva (KKC 2447)

KKC 2447: Skutky milosrdenstva sú dobročinné skutky, ktorými pomáhame svojmu blížnemu v jeho telesných a duchovných potrebách. Poučovať, radiť, potešovať, posilňovať sú skutky duchovného milosrdenstva takisto ako odpúšťať a trpezlivo znášať. Skutky telesného milosrdenstva sú najmä tieto: nasýtiť hladných, ujsť sa ľuďom bez prístrešia, obliekať otrhaných, navštevovať chorých a väzňov, pochovávať mŕtvych.

Dávať almužnu chudobným je medzi týmito skutkami jedným z hlavných svedectiev bratskej lásky; je aj vykonávaním spravodlivosti, ktoré sa páči Bohu. „Kto má dvoje šiat, nech dá tomu, čo nemá nijaké, a kto má jedlo, nech urobí podobné“ (Lk 3,11). „Ale čo je vnútri, rozdeľte ako almužnu a všetko vám bude čisté“ (Lk 11,41). „Ak je brat alebo sestra bez šiat a chýba im každodenná obživa a niekto z vás by im povedal: ‚Chodte v pokoji! Zohrejte sa a najedzte sa!‘, ale nedali by ste im, čo potrebujú pre telo, čo to osoží?!“ (Jak 2,15-16).

Aktivita

Učiteľ prinesie noviny alebo už vystrihnuté správy z novín. Žiaci vyhľadávajú správy o milosrdnom konaní. Porovnáme počet milosrdných konaní s ostatnými. Zamyslíme sa nad otázkou, či je dnešný svet milosrdný.

Práca s Youcatom (žltý)

Učiteľ dá niektorým žiakom kartičku, kde je označený text, ktorý treba nájsť v Youcate a nahlas ho prečíta. Ostatní počúvajú, porovnávajú a hľadajú súvislosť s Božím slovom.

Kartička č. 1: YOUCAT, str.286, bod 524
Milosrdné odpustenie

Kartička č. 2: YOUCAT, str. 173
Citát: Spravodlivosť

Kartička č. 3: YOUCAT, str. 245, bod 449
Blahoslavenstvá

Kartička č. 4: YOUCAT, str.246, bod 450
Skutky telesného milosrdenstva

Kartička č. 5: YOUCAT, str. 247, bod 451
Skutky duchovného milosrdenstva

Diskusia

Poznáte niekoho vo svojom okolí, kto koná milosrdenie, kto dokáže prejať milosrdenstvo? Na základe informácií jednotlivých skupín a podľa učenia KKC diskutujeme o tom, ako každý z nás môže byť milosrdný vo svojom okolí (v triede, rodine, farnosti).

Zhrnutie témy

Vytvoriť plagát alebo prezentáciu o Božom milosrdenstve, ktoré bude zhrnutím témy. Pri jeho tvorbe využijeme všetko, čo sme na hodine používali (kartičky, citáty, obrazy, logo, hymnu, modlitbu). Učivo zároveň upevňujeme a opakujeme. Počas tvorby plagátu (prezentácie) necháme znieť hymnu a pripojíme sa spevom antifóny.

ZÁVER

Zadanie domácej úlohy

Učiteľ vyzve žiakov, aby každý deň poďakova-

li Pánu Bohu za milosrdenstvo, ktorým nás zahŕňa a preukázali milosrdenstvo svojim blíznym jednak slovom, skutkom, ale i modlitbou.

Povzbudenie

Pápež František v posolstve pre Jubileum milosrdenstva chlapcov a dievčat, ktoré sa uskutočnilo v Ríme v apríla 2016 napísal: „**Keď prejdete Svätou bránou, pamätajte, že sa zaväzujete urobiť váš život svätým a sýtiť sa evanjeliom a Eucharistiou, ktoré sú Slovom a Chlebom života, aby ste mohli budovať spravodlivejší a bratskejší svet.**“

Modlitba

Žiakom rozdáme modlitbu **pápeža pre Svätý rok milosrdenstva**. Pomodlime sa ju tak, že každú strofu recitujú striedavo chlapci a dievčatá. Modlitba vid'. <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-komisii-a-rad-konferencie-biskupov-slovenska/c/modlitba-na-jubilejny-rok-milosrdenstva>

Spracovala: Božena Nemčíková

SKUTKY TELESNÉHO A DUCHOVNÉHO MILOSRDENSTVA

MEDITÁCIA S OBRÁZKAMI

Služba milosrdenstva spočíva najmä v tom, aby sme dali chlieb tým, ktorí hladujú, aby sme vedeli pomôcť tým, ktorí nemajú kde bývať, nemajú čo obliecť, sú chorí, väznení a osamotení a aby sme dôstojne pochovali tých, ktorí už odišli z tohto sveta. (Mt 25, 31-46). Okrem toho je dôležité pomáhať chudobným (porov. Tob 4,5-11), pretože je to svedectvo bratskej lásky a dielo spravodlivosti voči blížnemu, ktorý má pred Bohom takú cenu ako i my. (porov. Mt 6, 2-4). Služba milosrdenstva však vyžaduje i duchovné dary, ktoré buď preukazujeme iným, alebo sami sa v nich zdokonaľujeme tým, že neodmietame ľudí, ktorí sa k nám nesprávajú tak, ako by mali.

Skutky telesného milosrdenstva

1. HLADNÝCH KRMIŤ

Ježiš nám hovorí, že si máme všimnúť tých, čo niečo potrebujú a hovorí: „Ten, kto má dvoje šiat, nech dá tomu, kto nemá žiadne a ten, kto má čo jesť, nech dá i tomu, kto nemá.“ (porov. Lk 3-11). ; Ak sa dokážeme podeliť s jedlom, je to prejav Božej lásky, ktorá nenecháva ľudí bez odpovede.



2. SMÄDNÝCH NAPÁJAŤ

Pri cestovaní si často berieme fľašu s čistou vodou, aby sme si mohli uhasiť smäd. Myslíme však na tých, ktorí nemajú pitnú vodu? Myslíme na chorých, ktorí musia uhasiť svoj smäd kontaminovanou vodou. Myslíme na tých, ktorí nemajú vodu a umierajú od smädu.

Ježiš na kríži cítil smäd a zvolal: „Žízňim.“. Rímsky vojak mu podal špongiu namočenú v octe. Hoci ocot nemohol uhasiť smäd, ale či nie sme mnohokrát horší ako rímsky vojak, keď nepodáme vodu smädnému?

3. NAHÝCH ODIEVAŤ

Často zisťujeme, že ľudia sú oblečení do nedôstojných šiat, čo znižuje ich dôstojnosť Božích detí. Pomôžme im získať späť dôstojnosť tým, že im poskytneme čistý a slušný odev, čo im umožní znovu objaviť Pána prostredníctvom dobroty druhých.





4. POCESTNÝCH SA UJAŤ

Existuje veľa imigrantov, ktorí čakajú na našu pomoc žiť dôstojne so svojou rodinou. Moja pomoc má mať teda i takúto podobu. Nezabudnime, že i títo ľudia bez domova sú živými chrámami Ducha Svätého, ktorí si zaslúžia aspoň jednu skúsenosť stretnúť sa s Božou láskou.

5. CHORÝCH NAVŠTEVOVAŤ

V našich nemocniciach je stále veľa chorých ľudí a v domovoch dôchodcov sú starí ľudia, ktorí každý deň čakajú svojich príbuzných. Dať peniaze tým, ktorí to potrebujú je dobré. Sú však aj iné hodnoty, o ktoré sa môžeme deliť. Majme čas pre druhých. Majme ho zvlášť pre tých, ktorí sú osamotení a ktorí potrebujú našu prítomnosť a slovo povzbudení.



6. VÄZŇOV VYKUPOVAŤ A NAVŠTEVOVAŤ

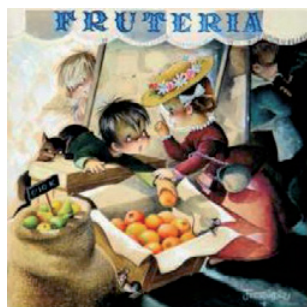
Každé ráno vstávame a bežíme do školy, dospelí idú do práce a možno prechádzame okolo zariadení, v ktorých mnohí trpia osamelosťou a ľahostajnosťou. Svätá cirkev nás vyzýva, aby sme i s nimi vedeli podeliť o čas, aby sme preukazovali lásku každému z tých, ktorí ju nemajú a sú v ťažkej situácii.

7. MŔTVYCH POCHOVÁVAŤ

Smrť a následný pohreb neznamená, že na človeka zabudneme. Telesný skutok milosrdenstva – mŕtvych pochovávať nás privádza k duchovnému skutku milosrdenstva a pozýva modliť sa tak za živých, ako i mŕtvych. Našou povinnosťou je však aj starať sa o hroby našich blízkych, pretože sú tam pochované telá tých, ktorí pre nás v živote veľa znamenali a boli živými chrámami Ducha Svätého.



Skutky duchovného milosrdenstva



1. HRIEŠNIKOV NAPOMÍNAŤ

Mnohokrát sme sa hnevali, vysmievali a pohrdali tými, ktorí niečo zlé urobili.

Uvedomujme si, že ani my nie sme dokonalí a robíme chyby.

Chceli by sme, aby sa iní smiali z nás? Rozhodne nie!

Teda ak niekto bude robiť zle, s bratskou láskou ho napomenieme a nebudeme o tom hovoriť ďalším.

2. NEVEDOMÝCH VYUČOVAŤ

Je dobré, ak vieme spolupracovať s ľuďmi, bratmi a sestrami, ale je ešte dôležitejšie naučiť ich robiť to, čo nevedia a čo im môže pomôcť. Preto ich učme hlavne vďačnosti, modlitbe, odpúšťaniu, deleniu sa a súcitu s inými.



3. POCHYBUJÚCIM DOBRE RADIŤ

Ak chceme dobre radiť iným, je nutné, aby sme sami boli poučení a aby sme poznali a žili podľa Božích prikázaní.

Potrebujeme teda prosiť o dary Ducha Svätého.

Tak nám Pán dá svetlo, aby naše slová a činy boli pravdivé a spravodlivé a aby náš život bol príkladom pre druhých.

4. ZARMÚTENÝCH TEŠIŤ

Ježiš hovorí: „Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.“ (Mt 5,4) Boh nás potešuje skrze svojho Ducha Svätého, ktorého slúbil a poslal ako Potešiteľa. V tomto Duchu posielal aj nás, aby sme potešovali iných. To však neznamená iba povedať: „Neplač. To prejde.“

Je dôležité, aby sme vedeli potešiť i slovami Svätého písma, ktoré súvisia so situáciou smutného človeka. Nájdeme ich v biblických príbehoch, ale hlavne v žalmoch. Modlime sa denne aj my.





5. KRIVDU TRPEZLIVO ZNÁŠAŤ

Aké je ľahké vidieť smietku v oku svojho blížneho a nevidieť brvno vo vlastnom oku. Ak sme schopní zakryť chyby nášho brata, pomáhame budovať Božie kráľovstvo.

Buďme trpezliví zvlášť ku starým ľuďom, k deťom, susedom, spolupracovníkom a trpezlivo znášajme ich nedostatky.

Veď aj oni sú k nám trpezliví.

6. UBLIŽUJÚCIM ODPÚŠŤAŤ

Aké je ťažké prijať Ježišove slová, aby sme odpustili nie sedemkrát ale sedemdesiatsedemkrát. Znamená to, že máme odpúšťať stále. Veď každý deň pri modlitbe Otče náš si dávame podmienku, aby nám Pán odpustil hriechy tak, ako i my odpúšťame svojim vinníkom. Takže našou úlohou je odpúšťať, ... a opäť odpúšťať.



7. ZA ŽIVÝCH A MŔTVÝCH SA MODLIŤ

Keď počujeme od iných, že sa za nás modlia, sme im za to vďační. Aj my sa máme modliť za ľudí, ktorí to potrebujú – a to sú všetci. Modlime sa za nich z vďačnosti, že stoja pri nás, keď to potrebujeme. Modlime sa i za tých, ktorí už odišli z tohto sveta do domu Otca. Modlitba za druhých je príhovorom u Pána.

Modlime sa za živých a mŕtvych i pri každej sv. omši ale prosme a ďakujeme za nich i pri našich osobných modlitbách.

Texty upravené a obrázky podľa <http://webcatolicodejavier.org/obrasdemisericordia.html>.

BOŽIE MILOSRDENSTVO V DEJINÁCH IZREAELA – JOZEF EGYPTSKÝ

KATECHÉZA S PRVKAMI LECTIO DIVINA

Téma: Odpustenie a milosrdenstvo

Cieľová skupina: 2. stupeň ZŠ

Cieľ:

Kognitívny: Oboznámiť sa s posolstvom biblického textu: Jozef sa dáva poznať bratom (Gn 45,1-9) o dôležitosti odpustenia a milosrdenstva v živote veriaceho človeka.

Afektívny: Živou vierou a skutkami lásky byť svedkami Božieho milosrdenstva vo svete.

Obsahová línia: kerygmatická

Metódy: práca s biblickým textom, rozprávanie, rozbor, aktivita žiakov

Pomôcky: Sväté písmo, svieca, farby na textil, tričko, biblická mapa

ÚVOD

Privítanie, krátka modlitba.

HLAVNÁ ČASŤ

1. Čítanie – biblického textu (môže sa prečítať dvakrát, dôležitý je priestor na ticho)
Cieľom tejto etapy je priblížiť inšpirujúci text – **Gn 45, 1-9**

Tu sa Jozef už nemohol ovládať pred všetkými, čo stáli okolo neho, a zvolal: „Pošlite všetkých von odo mňa,“ a tak nik nezostal pri ňom, keď sa Jozef dával spoznať svojim bratom, ale on sa dal do hlasitého plaču, takže ho Egyptania počuli, a správa sa dostala do faraónovho paláca. Jozef povedal svojim bratom: „Ja som Jozef! Žije ešte môj otec?“ A bratia mu nemohli odpovedať, tak boli prestrašení preto, že ho vidia. Tu Jozef povedal svojim bratom: „Pristúpte ku mne!“ A oni pristúpili. On povedal: „Ja som Jozef, váš brat, ktorého ste predali do Egypta. Ale teraz sa netrápte a nezarmucujte, že ste ma predali, lebo Boh ma poslal sem pred vami, aby zachránil vaše životy. Pozrite, už sú dva roky, čo sa v krajine zahniezdil hlad, a ešte bude päť rokov bez orby a žatvy. Boh ma poslal pred vami, aby zachoval pokračovanie vášho rodu v krajine

a zachránil vaše životy pre veľké vyslobodenie. Teda nie vy ste ma sem poslali, ale Boh, on ma ustanovil za otca faraóna, za pána nad celým jeho domom, za správcu celej Egyptskej krajiny. Rýchlo sa vráťte k môjmu otcovi a povedzte mu: Takto hovorí tvoj syn Jozef: „Boh ma urobil pánom nad celým Egyptom, príd' ku mne a nedokladaj!“

Práca s textom: Vysvetlenie textov metódou Kde? Kedy? Kto? Ako?

KDE? Na mape ukáže Egypt, krajinu Kanaán

KEDY? Vysvetlí kalendár a zaznamenávanie rokov, na časovej priamke, dej sa uskutočnil okolo roku 2000-1550 pred Kristom. (rok môže porovnať s terajším kalendárom)

KTO? Účastníkom zadá úlohu, aby vpísali všetky mená, ktoré sú v texte a to, čím boli jednotlivé postavy. Zároveň vysvetlí jednotlivé úlohy postáv a vysvetlí, kto bol patriarcha Jakub, Jozef a jeho bratia. Akú úlohu zohrával Egypt v čase života Jakuba a Jozefa? KTO JE HLAVNOU POSTAVOU?

Čo daroval Boh Jozefovi (múdrosť, bohabojnosť, pokorné a milosrdné srdce)

Akú úlohu vyznačil Boh Jozefovi?

2. Meditácia

Katechéta zhmlie to, čo účastníci hovorili a podá zásadné myšlienky celého biblického textu formou meditácie.



Nebeský Otec pripravil pre Jozefa zaujímavú cestu. Nebola ľahká, ale svoj cieľ splnila. V príbehu vidíme, ako Pán Boh mocne koná v dejinách svojho národa, ale i v životoch konkrétnych ľudí. Pozrime sa bližšie na Jozefov život z pohľadu Boha, ktorý stojí pri svojom ľude.

Jakub miloval svojho syna Jozefa najviac zo svojich synov. Jeho bratia videli otcovu náklonnosť k Jozefovi, preto na neho pozerali so závišťou. Jozef posilnil ich presvedčenie o „vyvolení“ tým, že im hovorí o snoch, v ktorých sa snopy a hviezdy klaňajú jemu. Bratia vedia že hovoril o nich, že to oni sa majú klaňať Jozefovi. Vyžadovali to otcovi a ten Jozefa pokarhal za pýchu, na druhej strane si uchoval tento sen v pamäti. Neskôr sa skutočne Jozefovi poklonili všetci bratia, dokonca sa mu pokloní celý vtedajší civilizovaný svet, ktorý chodil do Egypta nakupovať potravu v čase hladomoru.

Boh zachránil celú Jakubovu rodinu pred hladom a to zvláštnym spôsobom. Prostredníctvom Jozefa, ktorý sa stal nástrojom Božieho milosrdenstva. Bratia Jozefa predajú do Egypta a on sa zrazu ocitol v najmocnejšej krajine vtedajšieho sveta, kde ho vychovával sám Boh.

Faraónovi sa sníval sen o tom, ako sedem chudých kráv zožralo sedem tučných kráv a podobný sen má aj o obilných klasoch. Nikto mu sen nevedel vysvetliť, avšak čašník si spomenul na Jozefa, ktorý dokáže vykladať sny. Preto je predvolaný pred faraóna a sen mu vyloží. Egypt čaká sedem úrodných rokov a sedem rokov hladu. Jozef ponúka faraónovi riešenie, aby ľudia odvádzali každú piatu časť do sýpok, aby prežili budúce ťažké obdobie. Faraón dôveroval Jozefovi natoľko, že ho urobil správcom celého svojho majetku.

Hlad a neúroda postihli aj Jakuba a jeho synov – Jozefových bratov. Dozvedeli sa, že v Egypte sú zásoby a tak sa tam vybrali nakúpiť jedlo. Jozef ich prijal s láskou a odpustil im ich previnenie voči nemu. Nakoniec do Egypta pozval aj svojho otca Jakuba a celú rodinu, ktorá sa neskôr stala základom Izraelského národa.

Jozef si veľmi dobre uvedomoval, že ho Boh poslal pred svojimi bratmi do Egypta, aby boli zachránení ich životy i celý národ. Celá Jozefova rodina na čele

s Jakubom sa presťahovala do Egypta, kde žili 400 rokov a kde sa z nich stal veľký národ. Napriek tomu, že slúžili ako otroci Egypťanom, Boh ich v pravý čas vyviedol z Egypta a prostredníctvom Mojžiša im daroval zákon a predpisy pre pokojný život v zaslúbennej zemi.

3. Aplikácia

Dnes sa od Jozefa môžeme naučiť odpúšťať ľuďom, ktorí sa voči nám rôznym spôsobom previnili. Môže to byť náš brat, ktorý sa s nami nepodelil o sladkosť, alebo sestra, ktorá sa s nami nechcela hrať. Možno kamarát v škole, ktorý prezradil naše tajomstvo, pani upratovačka, ktorá sa na nás vykričala neprávom. Alebo otec, ktorý prišiel z práce unavený a nesprávne zareagoval na náš pokus o žart. Najväčším vzorom v odpúšťaní je pre nás Pán Ježiš. Z lásky k nám podstúpil urážky, výsmech, poníženie, bolesť a smrť na kríži. Avšak na kríži prosil svojho Otca o odpustenie pre všetkých, ktorí mu spôsobili bolesť. (Porov. Lk 23, 34)

Jozef je nám príkladom aj v tom, ako správne používať dary a talenty, ktoré sme dostali od Nebeského Otca. Boh obdaroval Jozefa múdrosťou, vďaka ktorej boli zachránení obyvatelia Egypta i širokého okolia pred hladom a pravdepodobne aj smrťou. Vedel, že je potrebné odložiť z bohatej úrody obilia na časy, keď úroda bude slabá, alebo žiadna. Niečo podobné môžeme aplikovať aj v duchovnom živote. V čase požehnania, keď sa nám darí, je potrebné v modlitbe myslieť na budúcnosť a prosiť o požehnanie aj do ďalších dní. Rovnako je dôležité čítať Božie slovo a pristupovať k sviatostiam nielen vtedy, keď nám umrie príbuzný, alebo nás čaká ťažká skúška či písomka v škole.

Istotne ste si všimli, že Jozef prijal Božiu vôľu v pokore a neprotestoval. Je príkladom v plnení Božej vôle. Aj my môžeme byť dobrou hlinou v rukách hrnčiara – Nebeského Otca. Jozefovi bratia nemohli prekažiť Boží plán s ním. Tomu mohol zabrániť iba Jozef. Jeho srdce mohlo zatrpknúť, keď bol v studni, alebo vo väzení. No on nezanevrel na Boha ani na svoju rodinu. Naopak, prijal Božiu vôľu z jeho životom ako prejav Božieho milosrdenstva. Získal vysoké postavenie v Egypte. Vo Svätom písme čítame: „*Hľadajte*

najprv *Božie kráľovstvo* a jeho *spravodlivosť* a toto všetko *dostanete navyše*.“ (Mt 6, 33).

Keď sa pozrieme bližšie na Jozefov život a jeho svedectvo, môžeme si uvedomiť, že iba s Bohom prežívaná krivda dáva silu odpustiť a znovu milovať milosrdnou láskou. Z vlastných síl by Jozef nedokázal preukázať svojim bratom také veľké milosrdenstvo.

Aktivita: Tričko darov a dobrých vlastností

Dary a talenty sú darom od Boha. Prostredníctvom nich môžeme slúžiť druhým a konať skutky milosrdenstva. Deti si prinesú z domu jednofarebné tričko alebo košelu, šatku, čiapku. Ich úlohou bude:

- Napísať si navzájom na prinesené oblečenie dary, talenty alebo dobré vlastnosti, prípadne nakresliť obrázok, ktorý vystihuje spolužiaka.
- Odprezentovať svoje oblečenie, ktoré bolo dotvorené spolužiakmi.
- Nechať si ho oblečené počas celého dňa, bude vám pripomínať a povzbudzovať vás v tom, v čom ste dobrí a výnimoční a čo odzrkadľuje dobrotu Boha.

Počas aktivity môže hrať v pozadí pokojná hudba. Na záver aktivity by mal katechéta zdôrazniť dôležitosť byť ochotný slúžiť darmi a talentami, ktoré sme dostali zadarmo do Boha. Taktiež byť otvorený pre Božie milosrdenstvo, Božiu lásku, odpustenie. Lebo Božia vôľa je pre nás prejavom milosrdenstva. Katechéta zdôrazní dôležitosť byť živým svedkom milosrdného Boha vo svete (v mojom okolí). „*Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo*“ (Mt 5, 7).

Aktivita by mala spontánne prejsť do modlitby.

4. Modlitba

Môže byť vytvorený priestor pre spoločnú modlitbu. Je vhodné, aby vychádzala z daného Božieho slo-

va. Modlitba má za cieľ oslavovať Boha, ďakovať mu a prosiť ho. Božie slovo si vyžaduje odpoveď. Boh k nám hovorí v Božom slove a my mu odpovedáme. Odporúča sa, aby v modlitbe zazneli slová: Božia láska, milosrdenstvo, Božia prítomnosť, Duch Svätý, skutky lásky, večný život, poďakovanie za... (Súčasnou modlitby môže byť aj prečítaný úryvok **Ž 138**).

5. Kontemplácia

Odporúča sa zotrvať v tichosti pred Božou tvárou. Táto časť je zhrnutím všetkých doterajších častí. Je dôležité, aby sme Božiemu slovu dovolili vstúpiť do nášho života, lebo má moc zmeniť náš život. Je to postupný proces, na ktorom je potrebné pracovať. Na základe posolstva Božieho slova sa usilujeme o nový pohľad na život, na udalosti, situácie ktoré sme prežili. Postupne sa snažíme osvojiť si Boží pohľad, v ktorom môžeme objaviť Božie milosrdenstvo. Počas modlitby môže katechéta pomocou dataprojektora prezentovať jeden obraz, alebo krátky text (jedno - dve slová) z prečítaného úryvku (alebo symbol, ktorý je prepojený s témou, napr. obraz Božieho milosrdenstva a pod.).

ZÁVER

Na záver stretnutia katechéta povzbudí prítomných k sviatosťnému životu - častému prijímaniu sviatosti zmierania (sv. spovede), sviatosti Oltárnej - Eucharistie, vzývania Ducha Svätého o dar pokánia a múdrosti. K prehĺbeniu viery prostredníctvom osobnej i spoločnej modlitby v rodine, k pravidelnému čítaniu Božieho slova, ku konkrétnemu skutku lásky v rodine, škole a farnosti.

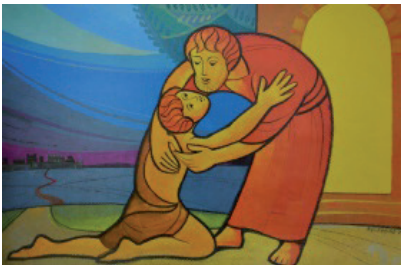
Na záver môže nasledovať vhodná pieseň.

Spracoval: Marián Majzel

Použitá literatúra: Sväté písmo, SZ a NZ, SSV; KKC, Biblia s aplikáciami pre život, mapa, zdroj internet

LETNÝ TÁBOR V ROKU MILOSRDENSTVA – DETEKTÍVNE PÁTRANIE A SKUTKY MILOSRDENSTVA

TÉMY NA JEDNOTLIVÉ DNI

Deň	Pátračka a skutok milosrdenstva	
1.	Stratená ovečka	
		Program: pátračka: Kto, čo, ako, prečo, kde, kedy? priradovačka: priradiť skutky milosrdenstva, ktoré s podobenstvom súvisia vysvetľovačka: - nakresliť a vysvetliť sekvencie z podobenstva - nakresliť a vysvetliť logo Milostivého roka aktivity: vymaľovať si vlastné logo
2.	Milosrdný Samaritán	
		pátračka: Kto, čo, ako, prečo, kde, kedy? priradovačka: priradiť skutky milosrdenstva, ktoré s podobenstvom súvisia vysvetľovačka: - nakresliť a vysvetliť sekvencie z podobenstva aktivity: ku každému skutku milosrdenstva nájsť udalosť zo života Pána Ježiša a prečítať ju ostatným.
3.	Márnotratný syn	
		pátračka: Kto, čo, ako, prečo, kde, kedy? priradovačka: priradiť skutky milosrdenstva, ktoré s podobenstvom súvisia vysvetľovačka: - nakresliť a vysvetliť sekvencie z podobenstva aktivity: pripraviť radostný večer – hostinu v dome milosrdenstva
4.	Kresťania vedia	
		pátračka: Kto, čo, ako, prečo, kde, kedy? priradovačka: priradiť skutky milosrdenstva, ktoré možno nájsť v texte vysvetľovačka: - nakresliť výjavy zo života prvej Cirkvi - nakresliť výjavy zo života súčasnej Cirkvi aktivity: pozrieť si časť filmu Dido (Nem./Československo, 1991, rež. D. Rapoš) – o živote v prvej Cirkvi.

Ahojte! Dovoľte, aby sme sa vám predstavili. Sme dvaja detektívi. Ja som M. a toto je moja kamarátka M. (predstavujú sa animátori tábora). Počuli sme, že vás zaujíma jedno veľké tajomstvo a preto sme veľmi radi, že ste nás požiadali o pomoc pri jeho odhaľovaní. Viem, že pri odhaľovaní nášho tajomstva síce zažijeme veľa dobrodružstva, ale žiadne nebezpečenstvo by nám nemalo hroziť...

Každý deň sa budeme zaoberať jednou udalosťou a môžeme si ju aj konkrétne pomenovať. Ide nám o to, aby sme sa niečo nové naučili a pritom zistili, že je to poučné, ale aj zábavné a detektívne. Budeme skúmať príbehy (podobnosti) zo Svätého písma, porovnáme ich so životom prvých kresťanov a so životom dnešných kresťanov.



Aby naše pátranie bolo účinné, musíme najprv preniknúť do biblických právd, ktoré sú zašifrované v biblických príbehoch. K tomu potrebujeme používať osvedčené metódy. Budeme pátrať, diskutovať, porovnávať a objavovať zmysel prečítaného príbehu. Zároveň budeme kritickí a porovnáme to s realitou.

Aby sme mohli zhromaždiť určité fakty k vyriešeniu prípadu, musíme mať určité zručnosti. Tieto zručnosti potrebujeme získať. Tak pochopíme, čo daný text znamenal v čase, keď ho rozprával Pán Ježiš, čo znamenal pre prvých kresťanov a čo znamená pre nás. Až vtedy sa stane užitočným pre náš život. Nie je to úžasné?

Pustíme sa teda do odhaľovania jednotlivých prípadov. Každý deň budeme riešiť iný prípad, ale niektoré znaky budú mať spoločné.

K tomu, aby sme pracovali ako správni detektívi, budeme potrebovať niekoľko vecí:

Potrebné pomôcky

↓
Sväté písmo
Pero alebo ceruzka
Pastelky
Papierové kartičky
Pracovné listy

1. úvodné stretnutie – UČÍME SA ČÍTAŤ



Skôr ako sa naučíme samostatne objavovať pravdu, je potrebné niečo, na čo by dobrý detektív nemal zabudnúť: nadviazať komunikáciu s „hlavným ústredím“. Dá sa povedať, že detektív potrebuje nebeský mobilný telefón, aby bol vždy v spojení s Bohom. Inými slovami, potrebujeme satelitnú krátkovlnnú vysielaciu. Pri hľadaní pravdy budeme

môcť neustále hovoriť s Bohom a prosiť ho o vedenie a pomoc. Biblia tomu hovorí MODLITBA! Najskôr sa potrebujeme pomodliť a poprosiť Boha, aby nás viedol a učil svojim Svätým Duchom, aby sme vedeli preniknúť do úžasných vecí a porozumieť jeho Slovu.

Teda povieme Bohu nasledovne:

Bože, volám ti, aby som ti povedal, že potrebujem tvoju pomoc. Ukáž mi pravdu, povedz mi, čo mám robiť, a ja ťa počúvne a urobím to. Prosím ťa o to v mene tvojho Syna, Ježiša Krista, ktorý ma miluje, ktorý za mňa zomrel, ktorý sedí po tvojej pravici a prosí za mňa. Ďakujem, Bože, veľmi ti ďakujem.

Teraz sa pozrieme na TRI KROKY pátrania a štúdia. Sú to: POZOROVANIE, VÝKLAD a UPLATNENIE.

1. krok: Pri pozorovaní sa pýtame: O ČOM TO HOVORÍ?

Dobrý detektív si kladie veľa otázok, keď chce zhro-

maždiť fakty. Je potrebné klásť si správne otázky, nie hocijaké.

Správne otázky sú: KTO, ČO? KEDY? KDE? PRE-ČO? AKO?

Všetci ich zakričíme a to dovtedy, kým ich nebudeme vedieť spamäti.

2. krok: Pri výklade sa pýtame: **ČO TO ZNAMENÁ?**

Každý dobrý detektív si po zhromaždení faktov hľadá spôsob, ako vysvetliť jednotlivé skutočnosti. Je to kľúč k odomknutiu tajomstva výkladu a je veľmi dôležitý.

3. krok: Pri uplatnení poznatkov sa pýtame: **AKO TO SÚVISÍ SO MNOU? ČO Z TOHO MÁM? ČOMU MÁM VERIŤ? ČO MÁM TEDA ROBIŤ?**

Tento krok je vlastne rozhodnutím: uverím, alebo ne-uverím tomu, čo mi Boh dal poznať.

Ku každému kroku si pripravíme jednu pomôcku (môžeme to robiť spoločne a dohodnúť sa):

K 1. kroku by to mohlo byť gesto: urobíme si z prstov okuliare a priložíme na oči – to vystihuje, že niečo pozorujeme a niečo nás zaujalo viac ako všetko ostatné.
K 2. kroku by to mohlo byť gesto: prstom ukážeme na hlavu – rozum.

K 3. kroku by to mohlo byť tiež gesto: otočíme sa rýchlo doprava a potom doľava, urobíme niekoľko krokov. Je to gesto radosti. Pritom dávame najavo, že sme sa rozhodli veriť tomu, čo je pravda a robiť to. si povieme:

2. stretnutie – TAJOMSTVO OKOLNOSTÍ

Už sa nám niekedy stalo, že sme niečo čítali alebo videli v televízii – napr. detektívny príbeh a k odhaleniu nejakej skutočnosti sme potrebovali pochopiť veľa vecí, ktoré akoby v prvej chvíli vôbec nesúvisia s udalosťou, ale na záver sme zistili, že pre rozuzlenie udalosti to bolo veľmi dôležité.

Toto je dôležité i pri pátraní v biblických udalostiach. Preto, keď v Biblii skúmame okolnosti, musíme sa zamerať na vety pred a po našom úryvku.

Pozrieme si aj odstavce pred a po našom úryvku. Prečítame si aj poznámky pod čiarou. Pomôžu nám i obrázky, na ktorých je udalosť namaľovaná.

Okrem toho sa musíme zamyslieť i nad tým, ako náš úryvok zapadá do celej Biblie.

- máme poznať miesto, kde k niečomu došlo (že to nie je mesto Poprad alebo dedinka, ale že ide napr. o Jeruzalem).
- máme poznať dejinné obdobie, kedy k tomu došlo – či to bola udalosť pred Ježišovým narodením, alebo po jeho smrti.
- máme poznať aj zvyky ľudí – že ľudia v biblických časoch pri jedle nesedeli za stolom, ale ležali na pohovke.

Učíme sa klásť šesť otázok. Ku každej otázke si môžeme pripraviť ťahák – kartičku s pomocnými otázkami. Ak si chceme ku každej „pátračke“ pripraviť plagát, tak to môžeme pripraviť tak, že v každej časti plagátu bude iba základná otázka a naše odpovede.

1. KTO? Kto to napísal? Komu to napísal? O kom v tomto úryvku čítame? Kto to povedal alebo urobil?	2. ČO? O čom autor hovorí? Čo dôležité sa stalo?
3. AKO? Ako sa to stane? Ako ľudia vedeli, že sa niečo stalo?	4. PREČO? Prečo to povedali? Prečo sa to stalo? Prečo tam šli?
5. KDE? Kde sa to stalo? Kam šli? Kde to bolo povedané?	6. KEDY? Kedy sa udalosť odohrala? Kedy k udalosti dôjde? Kedy to hlavné postavy urobili?

Stratená ovečka

Pomôcka k téme

Prečo Ježiš hovoril v podobenstvách?



Ježiš chcel, aby ľudia správne pochopili jeho posolstvo o Božej láske a približujúcom sa Božom kráľovstve. Preto svojim poslucháčom, učeníkom a priateľom rozprával príbehy, ktorými ich chcel priviesť k premýšľaniu o Bohu a vlastnom živote.

Na prvý pohľad hovoria mnohé príbehy o úplne bežných situáciách, ktoré Ježišovi súčasníci poznali z denného života. No tieto príbehy vždy majú aj hlbší význam. Chcú povedať totiž niečo konkrétne o Bohu a nadchádzajúcom Božom kráľovstve.

Ježiš vedel vskutku majstrovsky vymyslieť a povedať takéto príbehy. Podobenstvami sa volajú preto, lebo to, čo v nich hovorí, sa podobá niečomu v našom vlastnom živote. Takýmto porovnaním Ježiš väčšinou vysvetľuje Božie pôsobenie alebo Božie kráľovstvo. Podobenstvo zdôrazňuje úvodnou vetou, napríklad: „S Božím kráľovstvom je to ako...“ alebo: „Nebeské kráľovstvo sa podobá...“

Jedného dňa prišli k Ježišovi muži, ktorí sa sťažovali, že sa priateli s hriešnikmi. Ježiš im povedal toto podobenstvo o pastierovi, ktorý na skalnatých svahoch galilejskej vrchoviny hľadal stratenú ovцу:

„Ak má niekto z vás sto oviec a jednu z nich stratí, nenechá tých

deväťdesiatdeväť na púšti a nepôjde za tou, čo sa stratila, kým ju nenájde?

A keď ju nájde, vezme ju s radosťou na plecia, a len čo príde domov, zvolá

priateľov a susedov a povie im: „Radujte sa so mnou, lebo som našiel ovцу, čo sa mi stratila.“ Hovorím vám:

Tak bude aj v nebi väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú.“

(Lk 15, 3 – 7)

Čo znamená dobrý pastier?

„Ja som dobrý pastier,“ povedal Ježiš.
„Dobrý pastier položí svoj život za ovce.“

Ovce a pastieri sa vyskytujú v *Novom zákone* dosť často. Aj v *Starom zákone* už predstavujú obraz Boha, ktorý sa ako dobrý pastier stará o svoj ľud.

V Ježišových časoch žili pastieri a roľníci pokojne vedľa seba, často boli roľníci zároveň pastiermi. Na zemi, ktorú roľníci práve neobrábali, sa mohli pásť ovce a kozy.

Väčšinou sa o zvieratá starali mladší členovia rodiny, kým tí starší prevzali zodpovednosť za pestovanie obilia alebo zeleniny.

Počas početných vojen a obliehaní bolo v krajine málo miesta a tým trpeli roľníci

aj chovatelia dobytky. Predovšetkým pre kočovníkov, ktorí so svojimi stádami tiahli krajinou, bolo čoraz ťažšie nájsť vhodné pastviny. Okrem toho sa deti chovateľov dobytky nemohli zúčastňovať na vyučovaní v synagóge, lebo veľa týždňov v roku sa sťahovali z miesta na miesto, na nové pastviny. Postupne sa stali pastieri okrajovou skupinou v spoločnosti.

Prácou pastierov bolo aj chrániť ovce pred divou zverou. Až do prvého storočia po Kristovi sa v Izraeli ešte vyskytovali levy. Medvede boli tiež nebezpečné. Ako zbraň proti divkej zveri slúžil pastierom prak. Dobrý pastier mal teda čo robiť, keď sa chcel o svoje stádo postarať.



Milosrdný Samaritán

Pomôcka k téme



Milosrdný Samaritán

Jeden muž sa Ježiša spýtal, ako by mohol čo najlepšie slúžiť Bohu. Ježiš mu odpovedal príbehom:

„Jedného dňa cestoval z Jeruzalema do Jericha istý muž. Zrazu na cestu vyskočili banditi schovaní za skalou. Ukradli mu všetky peniaze aj oblečenie a vážne ho zranili. Úbohý muž ležal na okraji cesty a nebol schopný vstať.

Kto by mu mohol pomôcť?

Vtom začul kroky. Cestou sa blížil kňaz. Ale zraneného muža obišiel.

Neskôr šiel okolo chrámový sluha, ale ani ten sa pri ňom nezastavil!

Muž ležiaci na ceste si pomyslel, že istotne zomrie. Náhle však začul kroky. Po ceste šiel človek zo Samárie. Láskavo sa mužovi prihovril, ošetril mu rany, pomohol mu vysadnúť na osla a odviezol ho do najbližšieho hostinca. Hostinskému dal strieborné mince a povedal mu, aby sa o zraneného postaral.”

Ježiš sa spýtal: „Čo myslíš, ktorý z nich sa k zranenému človeku zachoval ako blížny?”

„Ten, ktorý mu pomohol,” odpovedal muž.

„Chod’ a rob aj ty podobne,” povedal Ježiš.

Evanjelium podľa Lukáša 10, 30-37

 **Hra:**

Nájdeš cestu bludiskom tak, aby si sa aj ty dostal k zranenému mužovi?

Na zamyslenie:

Si ľudom okolo seba dobrým priateľom?



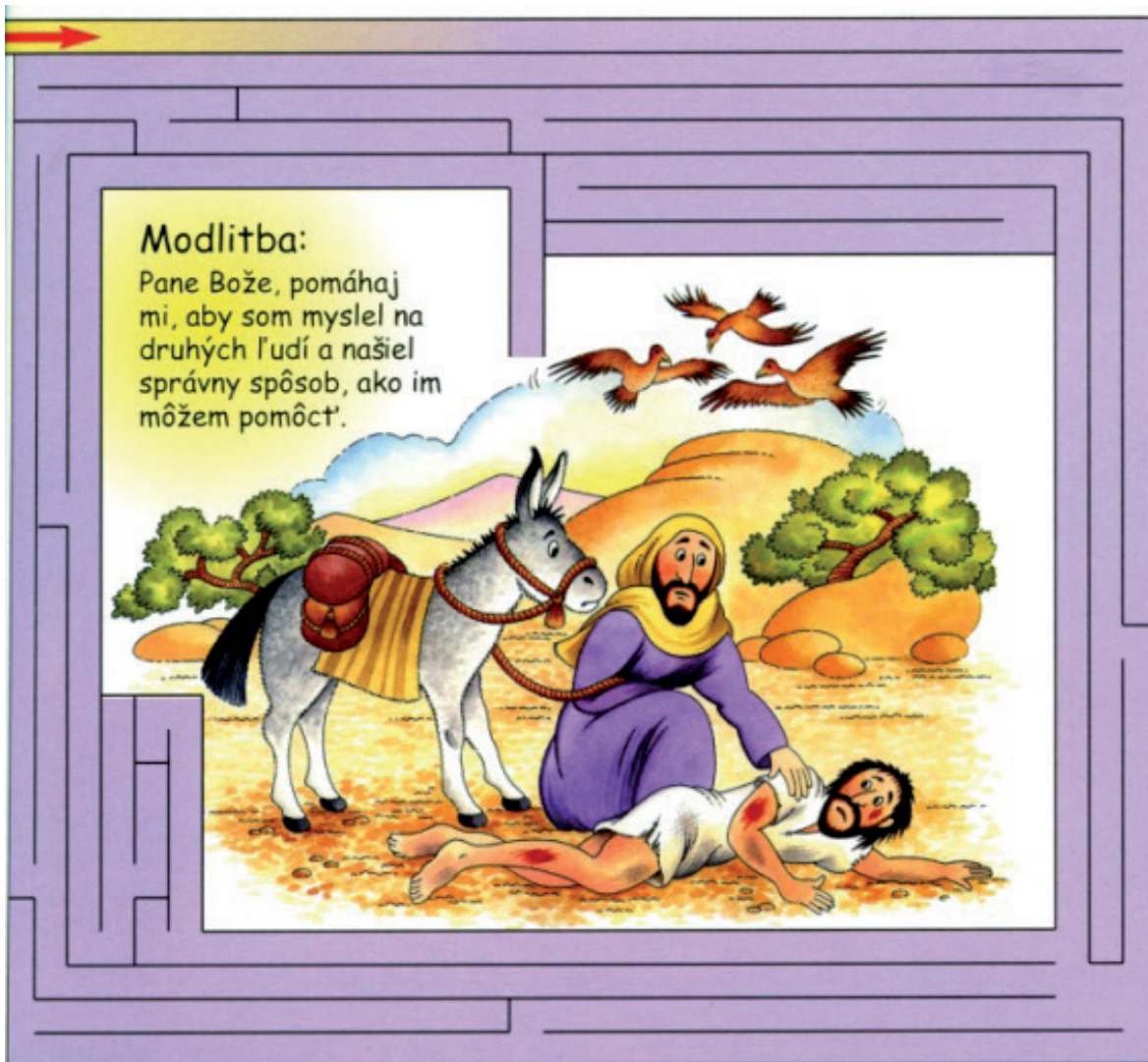
 **Hra:**

Odkiaľ kam cestoval muž, ktorého prepadli? Z (doplniť)

J _____

do

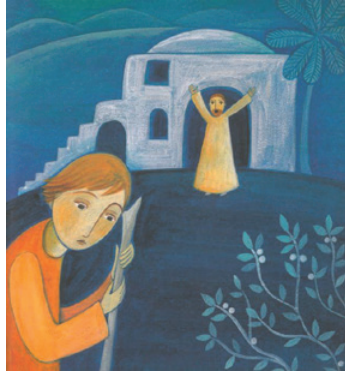
_____ CH _____



Márnotratný syn

Pomôcka k téme

Pomenuj situácie na obrázkoch, popremýšľaj nad nimi, priraď k nim biblický text a skús opísať vlastnosti otca, ktoré ti pripomínajú to, aký je Nebeský Otec.



Skutky milosrdenstva

Pomôcka k téme

Nájdí, pomenuj a priraď skutky telesného milosrdenstva, ktoré sú znázornené na farebnom obraze.



Modlitba sv. Faustíny za milosť preukazovať milosrdenstvo svojim blíždym

„Túžim sa celá premeniť na Tvoje milosrdenstvo a byť živým obrazom Teba, ó, Pane. Nech tá najväčšia Božia vlastnosť, jeho nepochopiteľné milosrdenstvo, prejde cez moje srdce a dušu na mojich blíždym.

Pomôž mi, ó, Pane, aby moje oči boli milosrdné, aby



som nikdy neupodo-
zrievala a nesúdila
podľa vonkajšieho
zdania, ale všímala
si to, čo je v dušiach
mojich blíždym pek-
né a prichádzala im

na pomoc.

Pomôž mi, aby môj sluch bol milosrdný, aby som bola vnímavá na potreby mojich blíždym, aby moje uši ne-
boli ľahostajné voči bolestiam a stonaniu blíždym.

Pomôž mi, Pane, aby môj jazyk bol milosrdný, aby som
nikdy nehovorila zle o blíždym, ale pre každého mala

slovo útechy a odpustenia.

Pomôž mi, Pane, aby moje ruky boli milosrdné a plné
dobrých skutkov, aby som vedela svojim blíždym ro-
biť len dobre, a sama si vybrala ťažšie, namáhavejšie
práce.

Pomôž mi, aby moje nohy boli milosrdné, aby som sa
vždy ponáhľala pomáhať blíždym, premáhajúc vlastnú
únavu a ústatosť. Mojm pravým odpočinkom je služba
blíždym.

Pomôž mi, Pane, aby moje srdce bolo milosrdné,
aby som vedela spolucítiť s utrpením blíždym. Niko-
mu neodmietnem svoje srdce. Budem úprimná aj voči
tým, o ktorých viem, že budú zneužívať moju dobrotu
a sama sa ukryjem v najmilosrdnejšom Ježišovom Srd-
ci. O vlastných utrpeniach budem mlčať. Nech si Tvoje
milosrdenstvo odpočinie vo mne, ó, Pane môj...

Ó, Ježišu môj, premeň ma na seba, lebo Ty môžeš
všetko.“ (Den. 163).

Spracovala: Klára Soľanová

Zdroj obrázkov: internet



SVÄTÉ PÍSMO STARÉHO A NOVÉHO ZÁKONA – BIBLIA

Ponúkame nové vydanie Svätého písma, ktoré vydal SSV v roku 2014. Jeho výhodou je praktická väzba, poznámky pod čiarou na príslušných stranách a optimálna veľkosť písma. Preklad a poznámky sú podľa vydání SSV: Starý Zákon z roku 1955 a Nový Zákon z roku 1986. Katolícky preklad s úvodmi k jednotlivým spisom a poznámkami prof. Jozefa Heribana SDB. Nové vydanie Svätého písma v praktickom formáte ponúka ako prílohu farebné biblické mapy. Stredný formát s väčším typom písma je vhodný na každodenné čítanie Svätého písma v rodine, na ktoré nás opakovane pozýva aj pápež František. Väzba je šitá, rozmer 130 x 200 mm.

Cena: 17,00 €



SVÄTÝ ROK MILOSRDENSTVA

Kniha je duchovným sprievodcom po celý Svätý rok milosrdenstva. Ponúka príležitosť každý deň krátko kontemplovať tajomstvo kresťanskej viery, ktorým je tajomstvo milosrdenstva. Je zdrojom radosti, vyrovnanosti a pokoja. Je podmienkou našej spásy. Milosrdenstvo je cesta, ktorá spája Boha s človekom, lebo otvára srdce nádeji, že napriek našej ohrozenosti spôsobenej hriechom môžeme byť navždy milovaní.

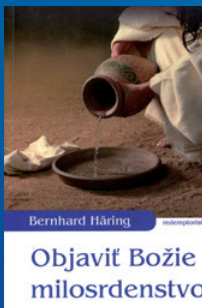
Cena: 5,00 €



BOŽIE MILOSRDENSTVO – NAŠA ZÁCHRANA

Fragmenty z denníčka sv. sestry M. Faustíny Kowalskej. V úvodnej časti je krátky životopis a päť prostriedkov Božieho milosrdenstva pre nás. V ďalšej časti sú uvedené niektoré fragmenty z jednotlivých zošitkov, ktoré je možné v jednotlivých liturgických obdobiach Roku milosrdenstva zapracovať i do vyučovacích hodín. Kniha pozostáva zo 110 strán formátu A5.

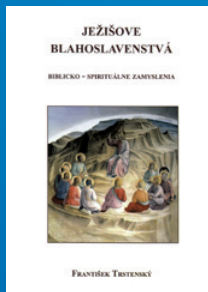
Cena: 2,00 €



Bernhard Häring : OBJAVIŤ BOŽIE MILOSRDENSTVO

Autor ponúka sériu užitočných zamyslení o sviatosti zmierenia, ktoré sú určené tak pre spovedníkov ako i pre kajúcnikov. Prostredníctvom úryvkov zo Svätého písma vovádza čitateľa do chápania tejto sviatosti, ktorá presahuje len obyčajný výpočet hriechov.

Cena: 3,00 €



František Trstenský: JEŽIŠOVE BLAHOSLAVENSTVÁ

Blahoslavenstvá sú skutočne portrétom Ježiša, jeho spôsobu života. Sú cestou k pravému šťastiu, ktorou aj my môžeme kráčať s milosťou, ktorú nám dáva Ježiš. Autor sa pokúša odkryť Ježišove kritériá, ktorými on hodnotí, čo znamená byť skutočne šťastný. Každé blahoslavenstvo podáva v troch rovinách vysvetľovania. Prvou rovinou je Ježišova doba, druhou je prvá komunita kresťanov, ktorým Matúš napísal svoje evanjelium a treťou rovinou je život Kristovho učeníka 21. storočia.

Cena: 3,50 €



Amantius Akimjak: PASTORÁCIA VO FARNOSTI CEZ LITURGIU A SPOLOČENSTVÁ

Príručka je stručným náčrtom problematiky z pastorálno-liturgickej teológie, ktoré sa prednášajú na Katolíckych univerzitách vo svete. Pozostáva zo štyroch kapitol: pastorácia vo farnostiach, pastorácia cez liturgiu, pastorácia cez spoločenstvá a špecifická pastorácia. Príručka vychádza z dokumentov Cirkvi a je podnetnou pre pastoráciu vo farnosti, ale tiež pomôckou k prehľbovaniu pastoračných a liturgických prvkov vo vyučovaní náboženstva vo vyšších ročníkoch.

Cena: 4,00 €



Lia Cerrito: Z BOŽEJ KANCELÁRIE

Autorka vo svojej útlej knižočke predstavuje situácie zo života a ľuďmi predkladané modlitby Bohu, ktorými sa k nemu prihovárime. Všetky naše „žiadosti“ sú „akoby na stole v Božej kancelárii“. Aký odlišný môže byť Boží pohľad a ako sa rôzni s tým našim, to nájdeme v 34 krátkych ale na zamyslenie bohatých príbehoch, ktoré môžu poslúžiť k témam vo vyučovaní náboženskej výchovy.

Cena: 2,50 €



Jozef Luscoň: ZALÚBENÉMU SA LAHŠIE ŽIJE

Hlavným cieľom tejto knihy je zorientovať sa v živote, poukázať mladému človeku, že nie je tu len náhodou, že jeho povoláním je vrátiť sa späť k Bohu, ktorý nás tu poslal a jeho poslaním je žiť na tomto svete život lásky – nevrátiť sa k Bohu s prázdnyimi rukami.

Cena: 1,30 €



Miriam Feinbergová Vamoshová: KAŽDODENNÝ ŽIVOT V JEŽIŠOVEJ DOBE

Výstižný stručný text a množstvo živých originálnych ilustrácií, fotografií a máp vtiahnu čitateľa do každodenného života ľudí Nového zákona. Spozná zvyklosti života v meste i na vidieku, má možnosť zoznámiť sa s Jeruzalemským chrámom, kráľovskými palácami, synagógou, prácou povolání ako sú: lekár, učiteľ, rybár, pastier, tesár, kováč. Toto dielo, ktoré približuje významnú dobu je vhodné pre ľudí každého veku.

Cena: 5,60 €



HRDINOVIA BIBLIE

Biblická spoločenská, zábavno-vedomostná hra. Obsahuje 50 ilustrovaných kariet (rozličné biblické osobnosti), 10 špeciálnych kariet, kocku, presýpacie hodiny a pravidlá hry. Je určená pre dvoch až ôsmich hráčov vo veku od 10 rokov. Predpokladaná hracia doba je 30 minút.

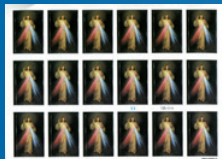
Cena: 10,00 €



CD – MILOSRDENSTVO BOŽIE

Na motívy knihy Milosrdenstvo Božie, denníka sestry Márie Faustíny Kowalskej, ktorú vydalo Slovo a.s. Košice, napísala Jarmila Homolová. Vhodná pomôcka na meditáciu. Celkový čas 61 minút.

Cena: 5,00 €



OBRAZ BOŽIEHO MILOSRDENSTVA – záložka, samolepky

Cena: 0,25 € Cena: 1,00 €